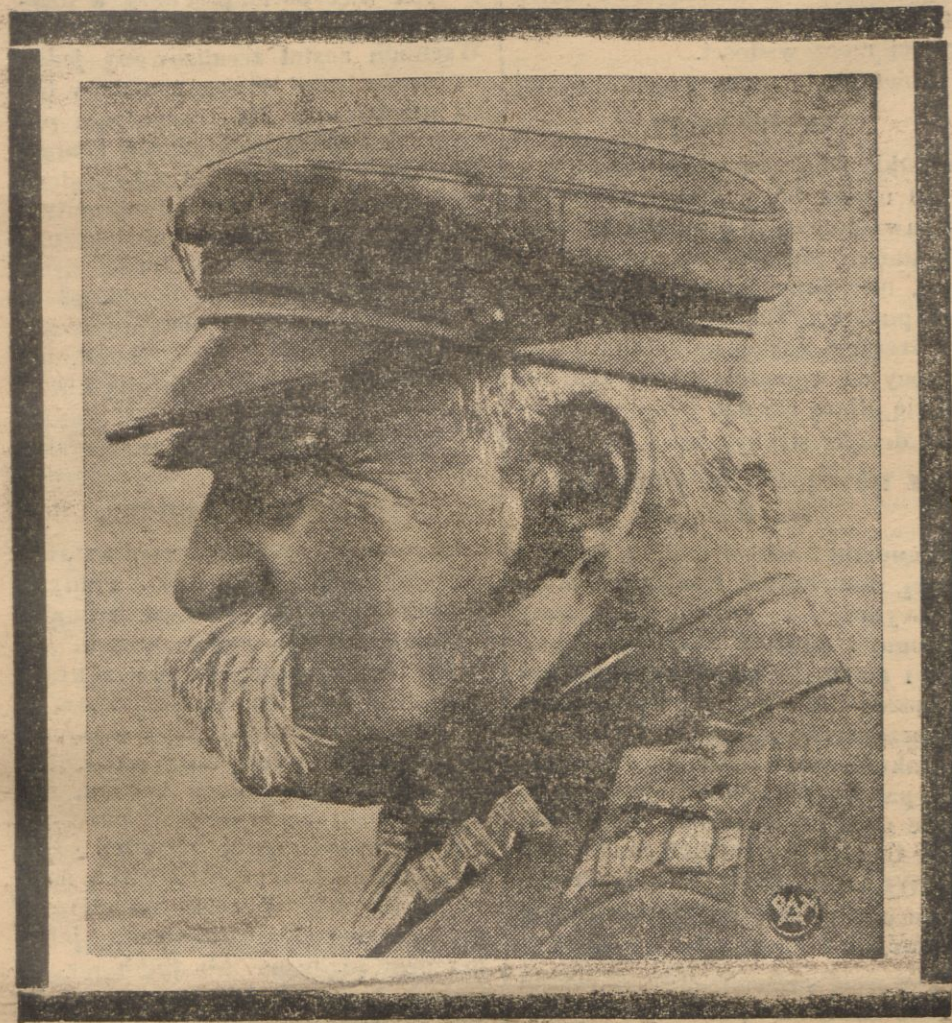

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

„Będę rósł w sławę“

Istnieją jakgdyby dwie nieśmiertelności. Ta o której poucza religia, zwykła nieśmiertelność każdej duszy, nieśmiertelność wrodzona niejako, da na przez Boga, a więc boska i nieśmiertelność ludzi wielkich, ziemiska, bo żyjąca tu na tej ziemi naskutek wiekopomych osobistych zasług czło wieka, a więc nieśmiertelność ludzka. Pierwsza jest zjawiskiem pospolitym, bo powszechnym. Druga niezwykłym, bo wyjątkowym.

Niezrównanym piewca tego drugiego rodzaju nieśmiertelności był Wergilius. „Nie cały umrę! Znaczna część mnie uniknie śmierci! Będę rósł wciąż w sławę dopóki na kapital będzie miał wstęp kapitan wraz z milczącą westalką! Tak wołał wielki poeta, pewny, że jego pamięć zachowa się

tak długo jak państwo rzymskie.

Wiemy, że przetrwała dotąd, a więc mamy prawo wierzyć poecie. Mamy prawo wierzyć tymbarziej, że sami stoimy wobec Wielkości, która stale wzrasta w naszych oczach.

W każdą, kolejną, nową rocznicę bolesnej śmierci Wielkiego Marszałka, uświadomiamy sobie coraz to nowe dowody Jego nigdy niedosć cenionych zasług.

Każdy rok pomiędzy jednym, a drugim 12 maja, piętny fakty i wydarzenia dziejowe, które rzucają coraz to nowe światło, są coraz to nową próbą wartości fundamentów na których Piłsudski uskrzesił i ugruntował nasze państwo.

Za życia wierzyliśmy w Geniusz polityczny i w gwiazdę Józefa Piłsud-

skiego, byliśmy pewni, że pod Jego opieką ojczyźnie nic nie zagraża. Nie dostrzegliśmy natomiast olbrzymiego dorobku pracy Jego życia, nie umieliśmy cenić wielkiego kapitału moralnego i potencjalnego, który został przez niego zgromadzony. Ten kapitał zaczął procentować w sposób wyraźny i dla wszystkich oczywisty dopiero wówczas gdy się stał spuścizną.

Buszliwy okres czasu między 12 maja 1938 i 12 maja 1939 r. zatrząsł posadami państw słabych. Jedno z nich nawet znikło z powierzchni ziemi. Burze ocierały się o granice Rzeczypospolitej i dotąd jeszcze pół nieba nad Europą pokrywają gęste chmury najeżone błyskawicami.

Myśmy wyszli z tego okresu wzmocnieni. Rozszerzyliśmy granice, dokonaliśmy wielkich postępów w kierunku dobrodzenia, potrafiliśmy znacznie wzmocnić autorytet państwa w oczach całego świata.

Nie byłoby to możliwe, gdyby nie ustrój Państwa oparty na konstytucji podpisanej ręką Piłsudskiego, gdyby nie budząca podziw w świecie armia — Jego najukochańsze dziecko, gdyby nie polityka zagraniczna — prowadzona według „szkoły Wielkiego Marszałka”. Marszałek odszedł, nie możemy oczekiwać od niego z dnia na dzień rozkazów. Mimo to nie ulega wątpliwości, że Jego wielka wola decyduje dotąd we wszystkich najważniejszych sprawach i będzie jeszcze długo decydowała. Bo żyje i nie stracił aktualności Jego wielkie wytyczne dane narodowi na drogę ku potędze.

Poeta mógł mówić tylko o wzroście sławy po śmierci. Mąż stanu, Największy Syn Swego Narodu i Wskrzesiciel Niepodległości jest świadkiem, gdzieś w lepszym świecie, stałego wzrostu swego dzieła, rozwoju żywego organizmu całego narodu po linii wytkniętej przez Jego Geniusz.

Każdy dzień smutnej rocznicy rozstania z narodem winien być poświęcony rozważaniom związku wielkich wydarzeń ostatniego roku z wielką spuścizną Józefa Piłsudskiego.

PIOTR LEMIESZ.

Ostrożnie z Gdańskiem!

Premier Chamberlain ostrzega Hitlera

LONDYN, (Pat). Premier Chamberlain wygłosił na dorocznym zgromadzeniu organizacji kobiecej partii konserwatywnej przemówienie o sytuacji międzynarodowej, w którym do pewnego stopnia odpowiedział na przemówienie Hitlera w Reistagu.

Nigdy nie przychodziło nam na myśl — podkreślił Chamberlain — aby izolować Niemcy, lub stanąć na drodze naturalnej i legalnej ekspansji handlu niemieckiego, ani też planować jakichś kombinacji przeciwko nim celem zorganizowania wojny antyniemieckiej. Wszelkie sugestie tego rodzaju są po prostu fantastyczne. Powtarzane dla celów propagandy — nikt poza granicami Niemiec nie daje im wiary. Po zacytowaniu ustępu z przemówienia kanclerza Hitlera, dotyczącego niemiecko-brytyjskiego układu morskiego, premier Chamberlain oświadczył: „Pragnę w sposób stanowczy, i, definitywny stwierdzić że o ile chodzi o nas, to podstawa, na której opierał się układ morski, nie została usunięta, przeciwnie, twierdzą obecnie, jak twierdziłem zawsze, że niemiecko-brytyjski układ morski uważany być może jako symboliczny dla pragnienia obu narodów nigdy znowu niewszczywania wojny przeciwko sobie“.

Chamberlain zapowiedział, że rząd brytyjski jaknajdokładniej rozważy słowa Hitlera, zawarte w ustępie wyrażającym gotowość rozpoczęcia rokowań w sprawach morskich i we

właściwym czasie odpowie rządowi niemieckiemu, ale oczywiście jedynie, gdyby udzielone nam zostały ze strony Niemiec niewątpliwe oznaki przywrócenia zaufania, które zostało tak poważnie nadwyrężone. Nie zamierzamy jednak — podkreślił premier — stać bezczynnie z boku i przyglądać się, jak niepodległość jednego kraju za drugim jest niszczona. W celu uspokojenia i stabilizowania sytuacji wszczęliśmy rozmowy z innymi krajami, zwłaszcza z Rosją i Turcją. Rząd spodziewa się i pragnie, aby rozmowy te zakończyły się pozytywnie i aby podstawy pokoju zostały jeszcze więcej wzmocnione.

W umysłach wielu miejscem niebezpiecznym w Europie jest dziś Gdańsk, co do którego nasze zapewnienia wobec Polski są jasne i ścisłe. Aczkolwiek uważamy, że może i powinna być różnica między Polską a Niemcami załatwiona w sposób pokojowy, to jednak o ILEBY POJĘTE ZOSTAŁY USIŁOWANIA DOKONANIA ZMIANY SYTUACJI PRZEMOCĄ, LUB W SPOSÓB ZAGRAŻAJĄCY POLSKIEJ NIEPODLEGŁOŚCI, TO NIEUNIKNIENIE SPOWODOWAŁOBY TO Powszechną Konfigurację, DO KTÓREJ W. BRYTANIA BYŁA BY WCIĄGNIĘTA.

W kołach politycznych uważają, że ustęp Gdański w dzisiejszej mowie premiera jest najbardziej ostrym ostrzeżeniem, jakie dotąd zostało Niemcom w sprawie gdańskiej udzielone.

Za działalność u ducha narodowym w Czechach — Śmierć

PRAGA, (Pat). Niemiecki sąd dorany skazał w tych dniach jednego z bliskich współpracowników gen. Kaжды, przewodcy czeskich faszystów,

Wacławiczka na śmierć przez rozstrzelanie za działalność polityczną w duchu narodowo-czeskim. Wyrok wykona w Pilźnie.

Senat uchwalił pełnomocnictwa

WARSZAWA, (Pat). Na posiedzeniu Senatu w obecności członków rządu z p. premierem na czele, przyjęto jednomyślnie bez dyskusji rządowy

projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów.

„Ktokolwiek zechce pokojowi zagrozić pozna siłę naszej broni“

— oświadczył Daladier, zapraszając jednocześnie wszystkie kraje do współpracy

PARYŻ, (PAT). — Premier Daladier wygłosił wczoraj po południu w izbie deputowanych dłuższe przemówienie. Mówił m. in.:

Francja

to dziś wielki warsztat pracy, gdzie miliony ludzi pracują bez przerwy wytchnienia, aby zapewnić obronę swego kraju. Jedynym naszym obo wazkiem jest dziś wyłącznie myśl o ojczyźnie, myśl o powzięciu i wykonaniu męskich decyzji, jakich obrona ojczyzny wymaga. Już przed kilku dniami starałem się wyrazić dokładnie uczucia Francji, i jakimikolwiek by nie były trudności i komplikacje, wynikłe z problemów międzynarodowych, jedna jedyna rzeczywistość istnieje dziś w Europie, a rzeczywistością tą jest dylemat: do oinaca lub współpracy.

Chodzi więc o to, aby wyjaśnić

czy rozbieżność interesów, które mogą dzielić między sobą narody, uregulowane będą metodami pokojowej współpracy, czy też przez gwałt i uży cie siły.

Czyż należy przypominać ostatnie fakty złamania zobowiązań, przekreślenia układów, fakty, iż pomimo najbardziej uroczystych obietnic poczynionych w tej samej chwili, gdy za padły potajemnie przeciwne decyzje, narody traciły swą niezależność i szły pod obce jarzmo. Czyż należy przypominać, iż rewidykacje natury ekonomicznej stawały się pretekstem do politycznych rewidykacji. Czyż należy przypominać, że w tej samej chwili, gdy nie zaprzestaje się polkajowych deklaracji i gdy tyle ołtarzy jak nigdy wzniesionych zostało na rzecz pokoju, armie europejskie się mobilizują, eskadry okrętów prują fale morskie, armie lotnicze są przygotowywane tak, iż w 20 lat

po wojnie znów miliony ludzi stoją pod bronią.

Lecz umiłowanie pokoju jest tak głęboko zakorzenione u wszystkich narodów, że usiłuje się podszywać pod jego hasło zamaskowanie aktów przemocy. Czyżby pokój polegać miał na tym, że najeżdża terytoria innych krajów, że przedstawia coraz to nowe rewidykacje, mogące wywołać konflikty zbrojne, że skazuje narody na nędzę, ciągle rosnące zbrojenia, a nie możliwające współpracą międzynarodową? W tych warunkach narody najbardziej przywiązane do metody swobodnej współpracy, do poszanowania ojczyzny innych zdecydować się muszą, czy metodą gwałtu przeciwstawiać należy metodę czujności i zdecydowania?

Francja jest na to zdecydowana. Myśl o tej decyzji kieruje całą dziś działalnością rządu. Francja nie zna

nienawiści i odczuwa szczerą sympatię do wszystkich narodów. Z długiego swego doświadczenia Francja wie, że wojna nie rozwiąże żadnego z obecnych problemów, lecz przeciwnie, że uczyni bardziej trudnymi i bardziej rujnującymi wszelkie rozwiązania. Francja wie, że na naszym świecie, którego bogactwa naturalne zostały dziesięciokrotnie powiększone przez postępy wiedzy, każdy naród mógłby z łatwością uczestniczyć w ogólnym dobrobycie i cieszyć się swobodą. Wszystkie narody zdają sobie sprawę jak to z dumą możemy podkreślić, że Francja nikomu nie zagraża, a przeciwnie, że pragnie w imię pracy ze wszystkimi, bez dominowania nad żadnym narodem.

Te właśnie ideały ożywiają rokowania

których inicjatywę podjęliśmy w ciągu ostatnich tygodni. Solidarność

między W. Brytanią a Francją jest dziś tak ścisła i pełna zaufania, jak nigdy dotąd. Solidarność ta jest pod sławą polityki francuskiej i nie pozwoliłmy jej osłabić, ani przez żadne intrzygi, ani też przez ohydny i kłamliwą propagandę.

Z najwyższym podziwem przyjęliśmy do wiadomości szlachetne orędzie, jakie prezydent Roosevelt skierował do całego świata w imieniu wielkiej republiki Stanów Zjednoczonych. Przyłączając się bez reszty do powyższego orędzia, rząd nasz był wyrozielem głębokich uczuć wszystkich Francuzów, kraj nasz bowiem, bez wątplenia, gotów jest zawsze uznać każdą doktrynę, która by zmierzała do złączenia drogą powszechnego porozumienia wszystkich mocarstw, dążących do zapewnienia swego bezpieczeństwa. Jednakże doświad

(Dokończenie na str. 2).

Polemika przedwyborcza

Nie tak dawno pisałem, że wobec oryndacji wyborczej przeważającej głosowa nie na nazwiska a nie na listy można z powodzeniem zaniechać zbyt namiętnej, agitacji przedwyborczej, bo i tak chwytliwy obliczone na złe poinformowanie wyborców i zwykła demagogia nie będą zjedyny waty zwolenników ustom, a tylko nazwiska figurujące na listach.

Tymczasem oba organy, służące liście t. zw. katolicko-narodowej, nie dbając o poziom walki przedwyborczej, używają na całego naciąganych argumentów.

Od jednego z wytrawnych działaczy samorządowych, który dobrze zna działalność Rady Miejskiej na przestrzeni ostatnich lat dwudziestu, na nasze pytanie w sprawach poruszonych wczoraj przez „Głos Narodowy“ i „Słowo“ otrzymałem my zamiast odpowiedzi poniższy artykuł.

P. Lem.

Wyborczy dwugłos endecki

We wczorajszym numerze „Głosu Narodowego“ umieszczony został artykuł redakcyjny p. t. „Polityka w Radzie Miejskiej“, polemizujący z ulotką Chrześ. Bloku Gosp. Rozwoju m. Wilna, gdzie podany został w skrócie wynik rządów trzech dotychczasowych Rad Miejskich.

W pierwszej części swego artykułu ten endeccy próbują usprawiedliwić specjalne względy ówczesnej endeckiej Rady Miejskiej, polemizując z Ydom. Usprawiedliwiają je... pewnym politycznym stanem Wilna. Usprawiedliwienie to dziwnie brzmi w ustach naszych hyper-nacjonalistów, brzmi tak, jak wspomnienia z działalności Narodowej Demokracji sprzed roku 1918. Okazuje się teraz, że i w latach 1919—1927 nasi „narodowcy“ nie byli pewni, do kogo Wilno będzie należało i na wszelki wypadek zaskarbiaли sobie względy Żydów... Powyższe stanowisko komentarzy nie wymaga.

W dalszej części cytowanego artykułu autor jego twierdzi, że endeccy z r. 1919—1927 to byli innego typu ludzie niż dzisiejsi — wypiera się poprostu ówczesnej grupy „narodowej“ w Radzie Miejskiej.

Powody tego wypierania się są a nadto zrozumiałe: świadczy przeciw o owej Radzie z r. 1919 niewesoły wynik jej działalności, wypukiony w artykułach prasowych i wotce Chrześ. Bloku. Kompromituje ówczesną „narodową“ Radę specjalne faworyzowanie Żydów. Te fakty za dają kłam artykułom hasłom endeccy i stąd zrozumiałe zażenowanie „Głosu Narodowego“.

Mimo tych wysiłków, odciąć się od przeszłości tak łatwo się nie uda.

Przecież na liście Bloku Katolicko-Narodowego figurują czołowe nazwiska starych endecków z prezydentem miasta z kadencji 1919—1927 p. Bańkowskim na czele...

Musicie panowie wyraźnie powiedzieć, że bagaż starej endeccy ciągniecie ze sobą. A właśnie dlatego nie chce was sp. de. zeństwo wileńskie i zna już Narodową Demokrację po czynach, a nie na podstawie tylko szumnych hasel, stojących w sprzeczności z tymi czynami.

Metodę przeinaczania faktów stosuje też „Głos Narodowy“ przy omówieniu działalności Rady z lat 1927—1934. Nie sielanka socjalistyczno-sacyjna, a właśnie sielanka socjalistyczno-endecka doprowadziła do tak katastrofalnego stanu finansów miasta, że w r. 1932 czynniki nadzorujące zmuszone były powołać komisję finansową, zaś prezydent miasta p. J. Folejewski, protestując przeciwko gospodarce partyjnej Rady, zgła zał sw. ustąpienie.

Najmniej „Głos Narodowy“ pisze o kadencji 1934—1939. Jest to zrozumiałe. Klub Narodowy nie odegrał w czasie tej kadencji żadnej roli w Radzie Miejskiej. Musiał też asystować biernie przy likwidacji wprowadzonych przez jego kolegów ideowych z lat 1919—1927 subwencji dla Żydów.

Uzdrowienia gospodarki miejskiej, a między innymi likwidację systemu subwencyjnego w ogóle, — dla Żydów zaś w szczególności — dokonał Blok Gospodarczego Odrodzenia Wilna.

„Głosowi Narodowemu“ z charakterystyczną żarliwością sekunduje

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Pozytywny rozwój stosunków polsko-sowieckich

Wobec pobytu w Warszawie zastępcy komisarza spr. zagr. ZSRR Potiomkina, w kołach politycznych mówią, że zarówno w rozmowie min. Becka z Potiomkinem, jak w rozmowie amb. Grzybowskiemu z Molotowym w Moskwie rozważano całokształt stosunków polsko-sowieckich, stwierdzając ich pozytywny rozwój. Rząd sowiecki zajmuje rzeczowe i życzliwe stanowisko wobec aktualnej polityki Polski. Sowiety mają tendencję do zrozumienia stanowiska jakie Polska zajęła wobec rokowań angielsko-sowieckich. W rozmowie warszawskiej Potiomkin dał wyraz pozytywnego stosunku rządu Sowieców do ostatniej mowy min. Becka.

Sprawa Gdańska nie będzie poruszona obecnie w Radzie L. N.

Wobec pogłosek o tym, że min. Beck ma spotkać się w Genewie na sesji Rady Ligi Narodów z ministrem Halifaxem i Bonnetem, należy stwierdzić, że Polska obecnie nie ma miejsca w Radzie L. N. i min. Beck nie wybiera się do Genewy.

Na bieżącej Sesji Rady Ligi nie będzie rozważana sprawa Gdańska, zgodnie z uchwałą komitetu trzech, którego sprawozdawcą jest przedstawiciel W. Brytanii.

Niemcy prowadzą wyteżoną akcję propagandową przeciw Polsce

W kołach miarodajnych mówią, że w polityce zajętej ostatnio przez Niemcy i Polskę nie zaszła żadna zmiana. W okresie wyczekiwania, który przeżywamy, Niemcy prowadzą wyteżoną akcję propagandową. Jednym z objawów tej akcji jest wczorajsza interpelacja sen. Hasbacha w Senacie. W interpelacji tej sen. Hasbach twierdzi, że władze administracyjne polskie stosują masowo wysiedlenia do mniejszości niemieckiej z powiatów pogranicznych Pomorza i Wielkopolski. Interpelant jest zdania, że wszyscy Niemcy w Polsce są lojalni i że nie mogą ponosić odpowiedzialności za kilka rozgorączkowanych jednostek.

Jak fabrykuje się materiał do propagandy niemieckiej, dowodzi następujący przykład. Wobec tego, że w roku bież. znikoma ilość robotników udala się do Niemiec na roboty rolne, a ręk roboczych na roli w Niemczech brak, Niemcy ściągają do siebie legalnie i nielegalnie Niemców z Polski, a później ogłaszają, że są to wysiedleńcy z Polski, którym dobroliwa władza niemiecka daje pracę i chleb.

Porozumienie angielsko-turecko-francuskie

Wolna droga dla okrętów sowieckich przez Dardanele

LONDYN, (Pat). Rokowania między W. Brytanią a Turcją zostały całkowicie zakończone i we wszystkich sprawach osiągnięto porozumienie.

Nie jest wykluczone, że gdyby w ciągu najbliższego czasu okazało się, że rokowania francusko-tureckie są na ukończeniu, wówczas układ z Turcją będzie miał postać układu trójmo carstwowego i zostanie ogłoszony jednocześnie w Londynie, Paryżu i An-

karze.

W czasie pobytu w Ankarze Potiomkina nastąpiło uzgodnienie ewentualnego porozumienia brytyjsko-tureckiego ze stanowiskiem Sowieców w związku ze specjalnymi klauzulami, dotyczącymi propozycji sowieckiej co do przechodzenia okrętów wojennych przez cieśninę Dardaneelską na morze Czarne. W sprawie tej osiągnięte zostało całkowite porozumienie.

W pobliżu wybrzeży norweskich tajemniczo manewrują niemieckie okręty

SZTOKHOLM, (Pat). Z Oslo donoszą, że w pobliżu wybrzeży norweskich zauważono ostatnio ruch zagranicznych okrętów wojennych, których narodowości ściśle nie zdołano dotychczas ustalić.

Przeważają łodzie podwodne i ścigacze, należy przypuszczać, że okręty

te należą do floty niemieckiej, która ostatnio urządziła ćwiczenia w pobliżu wybrzeży norweskich i duńskich.

Rybacki stwierdzili na jednej łodzi znak U-428, zaś na drugiej B-2, które to znakowanie przyjęte jest w niemieckiej marynarce wojennej.

Układ handlowy angielsko-rumuński

BUKARESZT, (Pat). Ogłoszono komunikat oficjalny o zakończeniu gospodarczych rokowań między rządem rumuńskim i brytyjską misją handlową. Podpisany protokół prze-

widuje ułatwienia i gwarancje sięgające sumy 5 miln. funtów szterlingów, które oddane zostaną do rozporządzenia rządowi rumuńskiemu na zakup towarów w Anglii.

Tautininki nie zostaną zlikwidowane

KOWNO, (Obsł. wł.). Jak dowiadujemy się, wbrew poprzednim zapowiedziom, partia Tautininków nie zostanie zlikwidowana. Ustawa, która ta kę likwidację przewidywała, została

odpowiednio zmieniona.

Szczegóły odnoszące się do tej wady domości podamy w jutrzejszym numerze.

nowo-endeckie „Słowo“. Zdaniem endecków ze „Słowa“, „Wilno czeka Rady Miejskiej Narodowej, Niezależnej, Gospodarczej“.

Dalej pisze organ „popuźczków“ endeckich o tym, że „idzie z ostrą krytyką gospodarki poprzedniej Rady Miejskiej“. Wolne żarty, panowie? A któż jeśli nie wasi ludzie, na leżący do niedawna (do bardzo niedawna) do Bloku Gospodarczego? Odrodzenia Wilna ponosi współodpowiedzialność za gospodarkę ostatniej kadencji? To, że przed miesiącem ci panowie dokonali charakterystycznej woty i znajdują się dzisiaj na łbie endeckiej, nie zwadnia ich od współodpowiedzialności, świadczy tylko o... pewnej giętkości i o rachubie na odwrócenie się karty na korzyść en-

deków. Jesteście, panowie współodpowiedzialni za ostatnią kadencję gospodarki Rady Miejskiej. Zastąpił ją ta dobra gospodarka przysługująca większości ostatniej Rady i na to nie pomogą żadne zmiany przez panów swęgo myślenia i... przekonani. A że was w nowej większości Rady Miejskiej nie będzie — to jakoś, to spełnienie przeboje. Gospodarka miejska na tym prawdopodobnie też nie straci, a może nawet zyska.

W czasie już niedługim, bo za dni dziewięć zaledwie, Wilno zobaczy jak panowie nowo-endeccy w wielkiej niewątpliwie liczbie zrobią parade - marsch do Rady Miejskiej. Będzie to widowisko natury moralnej, pouczające jak się oplaca... zbyt efa styczna taktyka.

Mowa Daladiera

(Dokończenie ze str. 1.)

czenia ostatnich 20 lat od chwili zakończenia wojny rzuciło światło na poważne trudności, jakie zwiążane są z zawarciem tego rodzaju powszechnego porozumienia. Im więcej państw starałoby się złączyć jakimś powszechnym układem, tym więcej układ taki traci na sile i precyzji, ponieważ każde państwo uwzględnić musi bądź to ograniczenia, bądź też sympatie. Dlatego też zdecydowaliśmy się na zawarcie

zobowiązań prostych.

jasnych i sprecyzowanych z narodami, pragnącymi złączyć się z Francją dla wspólnej obrony swoich żywotnych interesów. W innych częściach Europy udzieliłiśmy, wspólnie z W. Brytanią, gwarancji dobrodziejnej i jednostronnej. Inne rokowania, jakie prowadzimy, również są ożywione tą samą troską, będącą wynikiem dzisiejszej rzeczywistości.

Powtarzam: że do współpracy tej zapraszamy

wszystkie kraje, miłujące pokój.

20 marca br. podjęliśmy inicjatywę w sprawie zawiadomienia Rumunii, iż — jeżeli stałaby się ona przedmiotem na paści, udzieliłiśmy jej natychmiast na szęj pomocy. Tak samo zapewniłiśmy Grecję o naszej natychmiastowej pomocy na wypadek, gdyby kraj ten stał się ofiarą agresji.

Z drugiej strony,

w następnym podróży p.jk. Becka

do Londynu i zobowiązań co do gwarancji, udzielonych wzajemnie przez W. Brytanię i Polskę, powracamy wspólnie i zgodnie z tym szacunkiem i dzielnym narodem niezogucane zarządzenia co do natychmiastowego i bezpośredniego stosowania naszego traktatu sojuszniczego. Przypominam państwu na deklarację, ziozoną prasie dnia 30 kwietnia. NABIERA ONA CAŁEGO SWEGO SENSU W TEJ WŁAŚNIE CHWILI, gdy Polska czuwa nad obroną swych żywotnych interesów.

Z Turcją prowadzimy rokowania w celu zawarcia układu gwarancyjnego, przeznaczeniem którego będzie ochrona pokoju we wschodniej

Od Wydawnictwa

Ze względów technicznych część materiału w numerze ukazuje się bez korekty — z błędami. Czytelników naszych za to przepraszamy i prosimy o wyrozumiałość.

Na Zamku

WARSZAWA, (Pat). P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w obecności p. marszałka Smigłego Rydza, p. prezesa rady ministrów gen. Stawoj Składkowskiego, p. wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego i pana ministra spraw zagranicznych J. Becka, którzy referowali o bieżących pracach rządu.

Nie podzielamy stanowiska prof. Romera

Wczoraj zamieściliśmy notatkę o odpowiedzi prof. Eugeniusza Romera na pufny list prof. Wł. Studnickiego, nie odpowiadającą naszemu stanowisku. Nie podzielamy bowiem poglądów, szanujemy jednak osobę i zastęgu prof. Wł. Studnickiego. Naszym zdaniem stało się niewłaściwie, że na list pufny, którego treść nie jest znana, miała miejsce odpowiedź publiczna.

Sejm we wtorek

WARSZAWA, (Pat). Marszałek Makowski zwołał plenarne posiedzenie Sejmu na wtorek dnia 16 maja na godz. 11.

Stracono tajemny samolot n em ecki

BESANSON, (Pat). W okolicach Pontalier zaobserwowano wśród gęstej mgły, samolot niemiecki, oznaczony swastykami. Samolot ten został stracony, a wśród jego szczątków znalaziono zwłoki dwóch młodych Niemców w wieku lat około 25, ubranych po cywilnemu. Przy zabitych nie znaleziono żadnych dowodów tożsamości.

części basenu Morza Śródziemnego, nasze są sojusznikami.

Wreszcie uważamy za jak najbardziej upragniony uzatł zwiążku So wietckiego w tym wspólnym dziele organizacji wzajemnej pomocy. Pakt francusko-sowiecki dowodzi, że wspól praca Sowieców w duchu równowagi i wzajemności jest jednym ze stałych czynników działalności naszej dyplomacji.

Jeżeli jakiegokolwiek rozbieżności istnieją tu jeszcze w odniesieniu do formy układu między rządem angielskim rosyjskim i francuskim, od początku rokowań zostało stwierdzone, iż istnieje porozumienie, jeśli chodzi o moment zasadniczy: „konieczność zabezpieczenia, drogą akcji wspólnej, wyższych interesów pokoju“.

Tak więc poraż pierwszy w dziejach Europy Środkowej i Bliskiego Wschodu został zrealizowany jeden warunek, który zawsze uważany był za nieodzowny dla utrzymania pokoju: wspólność zobowiązań Francji i W. Brytanii. Czy potrzebują dodać, że powyższa akcja dyplomatyczna ma przed sobą jakiegokolwiek inny cel niż zapewnienie wolności i niepodległości wszystkich narodów? — Pragniemy pokoju w pełnym poszanowaniu praw wszystkich. Gwałt, lub groźba, prowadziłiby Europę ku katastrofie.

W porozumieniu ze wszystkimi państwami,

ceniącymi honour,

zdecydowani jesteśmy przeciwstawiać się groźbom i gwałtom. Polityka czujności zdecydowana na zewnątrz wymaga wysiłku całego narodu. Polityka opornizmu wewnątrz kraju prowadzi kraj ten do zniszczenia.

Pokój zachowuje się i zdobywa zaciętym wysiłkiem ducha codziennego, upartą wolą całego narodu, zdecydowanego na wszystkie poświęcenia dla obrony swych wolności. Obrona narodowa wymaga wysiłku natury wojskowej. Wysiłek ten podjęliśmy. Zarządzeni wojskowych, jakie przeprowadziliśmy, nie tylko nie osłabiły, lecz raczej je wzmocniły. Jeżeli na zewnątrz naszych granic nie dal utrzymywane będą zmobilizowane armie. Obrona narodowa wymaga ponadto zarządzeń o charakterze finansowym, ekonomicznym i społecznym. W samym roku 1939 musimy poświęcić ponad 50 miliardów franków na rzecz obrony ojczyzny. Będą więc nieuniknione zwiększyć do ony wateki francuskiej o ciężkie ofiary. Uczyniliśmy to z jedną tylko myślą — z myślą o zbawieniu narodowym.

Taka jest humanitarna narodowa polityka francuska. Rozciąga się ona nie tylko na terytorium metropolii, lecz również na Afrykę Północną i cały obszar imperium, którego wszyscy synowie codziennie potwierdzają swe zdecydowanie obrony wielkiej wspólnoty francuskiej, obrony aż do granic najwyższego poświęcenia. W tym czepiemy naszą prawdziwą siłę, siłę, która pozwala nam pokonać wszelkie przeszkody i siłę, która

pozwołi nam ocalić pokój.

Siłą tą jest głęboka jedność całej Francji, jest nią niezniszczalne zjednoczenie wszystkich Francuzów.

Pewne czynniki żywiły nadzieję, Francja, niezwykła w momentach zjednoczenia, mogłaby ulec demoralizacji pod wpływem kolejno rzuconych grób, lub obietnic pokoju. Wydaje się, że z pewnych stron istniało pragnienie, wyczerpania siły Francji przez zastosowanie tej nowej formy wojny bez walki, wojny niepewności i niepokoju, wojny kolejno zawodzonych nadziei. Jednak wola nasza nie słabnie i nie osłabnie. Mamy do obrony ojczyzny, wolność, wizerzenia, nasz ideał ludzkiej godności. Jeżeli chce się pokoju słusznego i sprawiedliwego, wszyscy ludzie gotowi są pokój ten przyjąć. Ktokolwiek jednak zechce pokojowi zagrozić, pozna siłę naszej broni. Jeżeli w wahaniach między pokojem i wojną ktokolwiek liczy na wyczerpanie naszych sił, przekonana się, że wytrzymamy tak długo, jak będzie potrzeba. Francja nie umie się ani przed siłą ani przed podstępem.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby zostało odczytane

oreddie prezydenta Lebrune

wystosowane do obu Izb z okazji ponownego wyboru. Oredzie prezydenta pokrywa się w zasadniczych założeniach z przytoczoną wyżej deklaracją premiera.

ŚWIAT POD BRONIA

Bałtycka klamra

Jednym z mętnych zagadnień, jakie przeciętnemu czytelnikowi w ostatnich czasach mogły wpaść do świadomości, jest kwestia Wysp Alandzkich. Niemcy nie chcą aby Finlandia wyspy te fortyfikowała. Słusznie można zapytać: co im właściwie do tego? Gdzie Rzym, gdzie Krym, a gdzie Wyspy Alandzkie? Kto wie jednak czy nie o Rzym właśnie i o Krym tutaj chodzi.

Niemcy motywią swoje stanowisko tym, że fortyfikacje u wylotu zatok fińskich zagrażać mogą ich komunikacjom do Szwecji, skąd podobno chcą wozić rudy. Trudno się oprzeć wrażeniu, że argument nacija.

Bo ostatecznie przecież do Szwecji bliżej jest wprost ze Szczecina do jakiegoś Malmö, niż wielkim łukiem przez cały Bałtyk do Sztokholmu. A na wodach Kattegaatu równie groźne (lub nie groźne) są wyspy Alandzkie jak i Kronszlandt.

Dyktatorzy lubią się naśladować. Prawdopodobnie w myśl słusznej zresztą maksy, że ja też nie gorszy! Jak ktoś dowcipny zauważył każdy z nich cierpi na jakiś tik i zrobił z niego pierwszorzędnym sloganem propagandowym, mianowicie owe słynne „Mare nostrum”. Hitler spreparował ze zwykłą sobie zrzecznością i lekkością „Lebensraum”. Preparat niemiecki jednak okazał się ogromnie niestrawny i zamiast upajających triumfów przyniósł jego wynalazcom ponury im pas, z którego się nie mogą wygrzebać.

Rzecz godną uwagi jest to, że w niemieckich snach — tych szeroko rozgłaszanych po świecie — o potęgę i przestrzeni życiowej nie mówi się wcale albo bardzo mało o Bałtyku. Jest to stara zasada operacyjna, że gdzie się szykuje uderzenie, tam wszelkie przygotowania są starannie maskowane, zaś tak zw. demonstracja odbywa się na całkiem małoważnych odcinkach frontu. Aby odwrócić uwagę przeciwnika i odciągnąć jego siły.

Biorąc rzecz obiektywnie, do najbardziej ważnych terenów przestrzeni rzeczywistej życiowej dla Niemiec należy właśnie basen morza Bałtyckiego. Ogromne nadzieje na neutral-

ność Skandynawii i wynikające stąd korzyści gospodarcze, jak to było podczas wojny światowej, drugie wyjście oprócz kanału Kilońskiego, na Morze Północne, łączność z Prusami Wschodnimi, a jednocześnie zagrożenie ze strony Polski na morzu, zagrożenie floty bałtyckiej Rosji, wreszcie karty do rozegrania: państwa bałtyckie — wszystko to stwarza konglomerat problemów pierwszorzędnego znaczenia dla Niemiec. Tymczasem o tym właśnie mówi się bardzo mało. Tylko przy okazji takich wysp Alandzkich śpiący kot w zdenewrowaniu wyciąga pazury i powiada, że „protestuję”.

Morze Bałtyckie niewątpliwie jest brane bardzo poważnie w rachubę przez niemieckich sztabowców jeżeli chodzi o plany rozgrywki wojennej. Staranne milczenie jakim się pokrywa ten problem raczej wskazuje na to że jest on żywy i zbyt ważny, aby puszcząć go na licytację międzynarodowego jarmarku politycznego.

Jeżeli podczas ubiegłej wojny Morze Bałtyckie nie brało prawie do pełni udziału w dramacie dziejowym, to teraz sytuacja gruntownie się odmieniła; właśnie tutaj będą się rozgrywały godne uwagi wypadki.

Anglia zapewniła sobie przejście przez Dardanele. Jest to jedna z największych klęsk Niemiec w ostatnich czasach. Jeżeli brać pod uwagę możliwość współdziałania Rosji z Wielką Brytanią, grozi to wprost nieobliczalnymi skutkami. Rumuńska nafta już nigdy w takiej sytuacji nie pocieknie w górę Dunaju. Atut węgierski staje pod wielkim znakiem zapytania. O Polsce, podpartej od wchodu, wogóle nie szkoda gadać. Bałtycka flota Rosji może robić śmiały wypad na północne granice Rzeszy. Pomoc Włoch, którym mocną angielską ręką na wschodnich częściach Morza Śródziemnego, staje się całkiem problematyczna. Angielski zastrzyk od Morza Północnego, wspierany przez zjednoczone floty bałtyckie, powtórzy jeszcze raz historię Skagerraku i nie pozwoli na ułożenie z alfabetu pancerników pięknego sonetu o niemiec kim zwycięstwie.

Dlatego właśnie od Rzymu przez Krym prowadzi prosta droga do

Wysp Alandzkich.

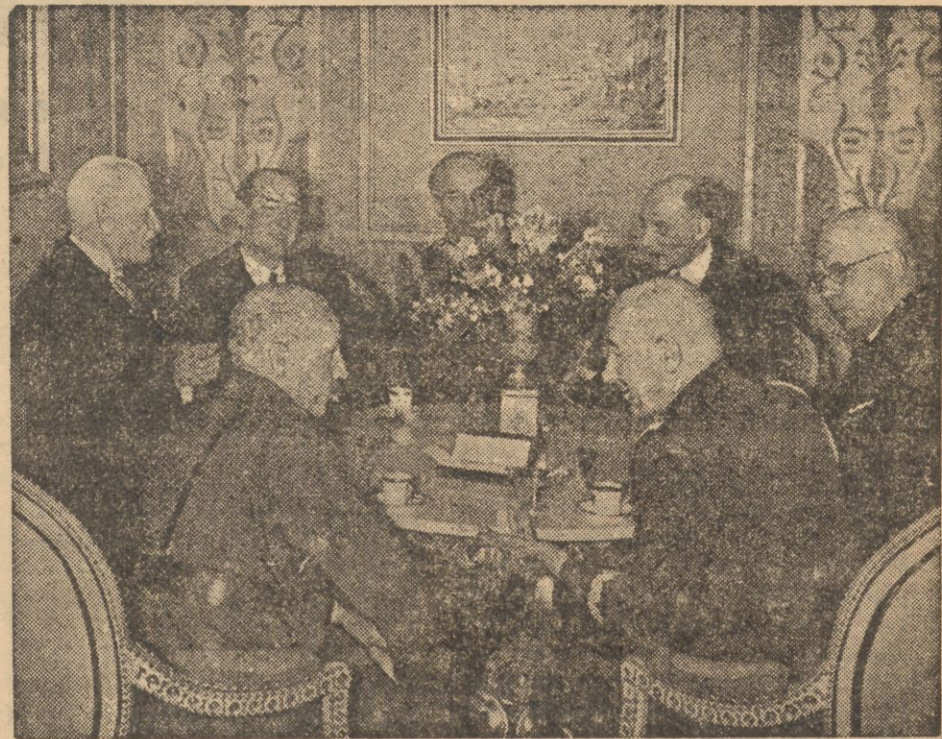
Niemcy nie mogą pozwolić sobie na luksus posiadania tuż pod bokiem od strony morza szeregu czynników o nieobliczalnych możliwościach. Zakładając nawet zupełną neutralność państw Skandynawskich i przyjmując za niewątpliwych przeciwników Polskę i Rosję, pozostaje jeszcze trzy państwa bałtyckie, których rola może się okazać ogromnie doniosłą. Zaangażowane po stronie Niemiec (nie tylko dobrowolnie, lecz także pod czułą opieką armatnich i pancerników) mogą się stać pierwszorzędnym czynnikiem okrażenia Polski od północy albo bezpośrednio walki granicznej na lądzie w stosunku do Rosji. Postawione po stronie przeciwnicy, oddają cały Bałtyk pod panowanie przeciwników i tym samym likwidują możliwość jakichkolwiek popisów wojennej floty Niemiec na każdym z możliwych teatrów wojennych. W każdej sytuacji Prusy Wschodnie skazane są na zagładę.

Fortyfikacja wysp Alandzkich i stworzenie z nich silnej bazy morskiej krzyżuje ewentualne zamiary, takiej lub innej natury wobec państw bałtyckich. Tłumaczy to szybkość doświadczenia paktu o nieagresji z tymi właśnie państwami. Wprawdzie beztępot jest nieco twardszy od pergaminu traktatów wszelkiego rodzaju, lecz w nagłych sytuacjach i tego rodzaju zachowanie podjętej akcji u wylotu zatoki Botnickiej może na coś się przydać. Niemcy dalej wierzą w zdawałoby się wartość swoich błyskawicznych posunięć.

Warto uważnie śledzić krzyżujące się linie sił, przebiegające przez Bałtyk. Szczególnie Polska jest ogromnie zainteresowana w pewnych ścisłych określonych rozwiązaniach problemów bałtyckich. Na ogół nie docenia my tej sprawy, uważając naszą młodą flotę za narzędzie obrony wybrzeża. Samą obroną nie wiele się nawet wybrzeża pomoże. Flota zawsze była i będzie aktywnym czynnikiem rozwiązywania zagadnień nie tylko morskich i nie w skali tylko zabezpieczenia składów portowych lub jakiejś łuszczeni ryżu.

L. Kor.

Z pobytu naczelnego dowódcy wojsk litewskich w Polsce

Moment z przyjęcia na Zamku, wydanego przez Pana Prezydenta R. P. na cześć gościa litewskiego gen. Rasztikisa, po audiencji, która odbyła się w obecności P. Marszałka Śmigłego-Rydz. Siedzą od prawej ku lewej: P. Prezydent R. P., gen. S. Rasztikis, Marszałek Śmigły-Rydz, poseł litewski w Warszawie min. Szaulis, marszałek Senatu płk. Miedziński, minister spraw wojsk. gen. Kasprzycki, minister spr. zagr. płk. Beck.

Zagadkowy wybuch w Kłajpedzie

PARYŻ, (Obsl. sp.). — Agencja Havasa donosi z Gdańska, iż ubiegłej nocy w Kłajpedzie na prowadzonych gorączkowo robotach fortyfikacyjnych miał miejsce potężny wybuch, który spowodował wielkie zniszczenia. Kilka osób zostało zabitych. Na miejsce wypadku niezwłocznie przy-

byli agenci „Gestapo”. Chodzi tu prawdopodobnie o zamach.

Niemieckie źródła nie donoszą o wybuchu ani słowa, chcąc utalić ten fakt.

Wczoraj kilku mieszkańców Kłajpedy aresztowano i odesłano do obozów koncentracyjnych.

66 milionów na roboty publiczne uruchomione w całym kraju

W całym państwie uruchomiono już roboty publiczne, prowadzone — przy pomocy finansowej Funduszu Pracy. Kredyty Funduszu Pracy na te roboty wynoszą w roku bieżącym 66.500 tys. zł., z czego 7 mil. zł. otrzymują kredytobiorcy w materiałach budowlanych potrzebnych do wykonywania robót

częste do uspokojenia rozlicznych potrzeb inwestycyjnych naszych miast i osiedli. Ważniejsze z tych inwestycji to budowa wodociągów i kanalizacji, budowa nowych ulic, ulepszenia nawierzchni na istniejących ulicach, budowa — rzeźni, hal targowych itp.

Ponadto podobnie, jak i w latach ubiegłych, 10 mil. zł. przyznano dla Junackich Hufców Pracy na zatrudnienie i wyszkolenie bezrobotnej młodzieży oraz 10 mil. dla Towarzystwa Osiedli Robotniczych na budowę nowoczesnych domów robotniczych przy zakładach przemysłowych.

Szybkie uruchomienie tych kredytów pozwoliło na wcześniejsze rozwiązanie bezrobocia, którego stan zmniejszać się będzie obecnie z każdym tygodniem.

Piękne obroty Gdyni 1000 statków miesięcznie!

Pomimo niestabilizowanej sytuacji politycznej i zdenewrowana, jakie odczuwano w ostatnich tygodniach na świecie, co powinno ujemnie wpływać na wszechświatowy handel morski, obroty portu gdyńskiego nie tylko nie zmniejszyły się, ale nawet wzrosły.

W ciągu miesiąca kwietnia ruch statków w porcie gdyńskim na wejściu i wyjściu, wyniósł — 1049 statków o pojemn. — 1.109.560 ton, czyli

dziennie przybywało w porcie przeciętnie po 65 statków. Również zwiększył się średni tonaż zawijających do portu statków.

Równocześnie zwiększa się także i ilość bander, pod jakimi zawijają statki do naszego portu. W kwietniu reprezentowane były w porcie gdyńskim bandery 17 krajów, a w tym stosunkowo sporo było statków litewskich, sowieckich i państw bałtyckich, zazwyczaj rzadkich w Gdyni.

Ruchy sekciarskie na Wołyniu

„Tryzub” na obrazie „Ostatnia Wieczera” u b. posła

Na Wołyniu szerzy się w ostatnich czasach wzmożona propaganda ze strony wyznawców reformowanej ewangelickiej cerkwi, którzy starają się wciągnąć do swych szeregów ludność prawosławną.

Aktualna przez pewien czas sprawa Rusi Zakarpackiej została przez agitatorów RECU wykorzystana do siania zamętu wśród wołyńskiej ludności ukraińskiej, otumanionej głoszonymi mrzonkami.

Największe skupisko wyznawców REC na terenie powiatu rówieńskiego znajduje się w gminie buhryńskiej, gdzie kilka wsi pozostaje pod wpływem zdecydowanych propagatorów w osobach pastora Czerwy i b. posła Pawliaka. Stwierdzono nawet, że w mieszkaniu Pawliaka na pozostawionym jednym obrazie „Ostatnia Wieczera” umieszczony został „tryzub”. Propagatorzy ci interesują się specjalnie młodzieżą wiejską, znajdując najczęściej posłuch i już obecnie mieszkańcy

wsi Kolesiński, Baszyna, Sucholec i Buhryń znajdują się w większej części pod ich wpływem.

Członek P. B. K. — to przyjaciel żołnierza

Loty pasażerskie

Aeroklub Wileński organizuje w niedzielę dnia 14 maja br. loty pasażerskie na lotnisku w Porubanku. Początek lotów o g. 10 rano. Bilety w cenie po 10 zł sprzedaje Biuro Podróżny „Orbis” (Mickiewicza 16a).

Czysty dochód z lotów przeznaczony na dobro lotnictwa. Dojście od przystanku kol. w Porubanku do Cywilnego Portu Lotniczego wyłącznie szosa.

Niemcy szukają zbliżenia ... z Rosją narodową

Od czasu ogłoszenia zapowiedzi paktu włosko-niemieckiego, ostre ataki prasy przeciwko Polsce, które w zeszłym tygodniu zapelniały całe strony gazet, niemal zupełnie znikły.

Głównym przedmiotem zainteresowania są obecnie rozmowy angielsko-rosyjskie, które prasa przedstawia jako „angielskie starania o Rosję”.

Główny tytuł w dzienniku „Lokal Anzeiger” brzmi: „Anglia zębrze o sojusz w Moskwie” zaś podtytuł: „Czy angielskie zabiegi w Moskwie uwieńczone będą powodzeniem?”

Jak stąd widać w Berlinie uważają możliwość zbliżenia między Niemcami a Rosją za zupełnie prawdopodobną.

Chodzi jedynie o to, by wyzyskać fakt, że inne mocarstwa mogłyby się

liczyć z takim karkołomnym zwrotem. Z tego powodu dzienniki piszą o możliwości przekształcenia Rosji na „państwo nacjonalistyczne”, podkreślając, że Niemcy wówczas mogłyby się zbliżyć do takiej nowej Rosji.

Niemieckie koła polityczne osiadać czają że od czasu spotkania mediolańskiego, sytuacja w sprawie Gdańska ulega raczej złagodzeniu. Dowodem tego ma być wstrzymanie się prasy niemieckiej od polemik z Polską. — Różne gromkie zapowiedzi, które pod suwano także korespondentom prasy zagranicznej — ucichły. Ma to być dowodem, że zdecydowano na razie odroczyć sprawę stosunków polsko-niemieckich.

Zagraniczne koła dyplomatyczne wyrażają pogląd, że to nagłe uspokojenie nie pozwala na wyciąganie żąd-

nych daleko idących wniosków co do istotnych zamiarów Niemiec, podobnie jak gwałtowna kampania w zeszłym tygodniu nie dowodziła wcale, że Niemcy gotowe pójść dalej poza wystąpienia prasowo-propagandowe.

*

Ambasada sowiecka w Berlinie charakteryzuje pogłoski, jakoby między Niemcami a Rosją, miały być nawiązane rokowania — jako wysrane z palca i bezsensowne, a nawet „dzienne”.

Przypominają, że obecnie nie ma ani niemieckiego ambasadora w Moskwie, ani rosyjskiego ambasadora w Berlinie. Niemiecko-rosyjski pakt o nieagresji istnieje już od roku 1922. stąd nie ma mowy o rokowaniach na temat takiego paktu. („Czas”).

Włosko-niemieckie apetyty na Chorwację

O czym rozmawiał Mussolini z ministrem Markowiczem

PARYŻ, (Obsl. sp.). Jak donosi agencja Havasa podczas rozmowy, którą odbył wczoraj Mussolini z ministrem Markowiczem, dyktator Włoch zażądał pełnej autonomii dla Chorwacji. We francuskich kołach politycznych uważają, że oznacza to ponowne zaktualizowanie polityki włosko-niemieckiej na Bałkanach.

„Regime Facista” przynajmniej zresztą otwarcie. Podkreślając entuzjastyczne przyjęcie, które zgotowały Włochy księciu regentowi Jugosławii, dziennik stwierdza, że Włochy poszerzają wpływy osi na Bałkanach. Jednocześnie sygnalizują z Rzymu o przybyciu do stolicy Włoch rumuńskiego ministra handlu i przemysłu Constantinescu.

Prasa włoska udziela tej wizycie, mającej charakter wybitnie gospodarcze i wielkie znaczenie, wychodząc z

założenia, że przez projektowane zacieśnienie węzłów gospodarczych, da się również zwiększyć wpływy polityczne.

A więc nieudana na razie ofensywa osi na Bałkany kontynuowana jest przez Włochy nadal z niesłabnącym uporem.

Zatarg hiszpańsko-francuski

Generał Franco zerwaniem stosunków dyplomatycznych

LONDYN, (Obsl. sp.). „Daily Mail” donosi o naprężeniu stosunków między Francją a Hiszpanią. Poseł hiszpański w Paryżu zażądał od rządu francuskiego wykonania przysiężek, udzielonych przez senatora Borara ministrowi Jordana i natychmiastowego zwrotu Hiszpanii 60 milionów pesetów, zdeponowanych w banku francuskim oraz broni, którą

wywozili do Francji cofając się od działań armii republikańskiej. W przeciwnym razie Hiszpania odwoła swego posła i zerwie z Francją stosunki dyplomatyczne.

Książę Alba, poseł Hiszpanii w Londynie, powiadomił Foreign Office o hiszpańskim demarcho do Francji.

Nożycami przez prasę

POPRAWA STOSUNKÓW SĄSIEDZKICH.

Wizyta zastępcy Mołotowa kom. Potiomkina w Warszawie, nie jest jeszcze naświetlona, na ogół biorąc, przez prasę polską. Wyjątek stanowią „Kurier Polski“, który poświęca długi artykuł stosunkom polsko-rosyjskim. Dziennik stwierdza że

„Dyplomacja polska nie dała się zważyć na wschodniecimirze, unikając uprawiania „handlu cudzymi interesami“. Można przyjąć, że właśnie postawa Polski pokrzyżowała obecne plany rozbioru Rosji i oddalała je w nieznaną przyszłość.

Skoro tak przedstawia się rzeczywistość, to opinia polska z zadowoleniem wita normalizację stosunków sąsiedzkich między Warszawą i Moskwą. Pierwszym przejawem nadchodzącego wyrównania było zawarcie polsko-sowieckiej umowy handlowej. Znakiem drugim stała się wia domość o mianowaniu nowego ambasadora Sowieców w Warszawie. Został nim, jak wiadomo, p. Mikołaj Szaronow, czło wiek w dyplomacji sowieckiej całkiem nowy, którego przyzicia do naszej sto licy należy teraz wkrótce oczekiwać.

Trzecim objawem normalizacji są sędzkiej jest właśnie wizyta p. Potiom kina w Warszawie i jego rozmowa z min. Beckiem.

Jest to zjawisko bardzo ważne, a na wet doświadczenie dla nas i dla naszych sprzy mierzeńców na zachodzie, że w poważ nej sytuacji międzynarodowej dokonuje się pacyfikacja i normalizacja stosunków w naszym rejonie Europy, że dwa wiel kie i sąsiadujące z sobą państwa podej mują dobro-sąsiedzkie kontakty dyploma tyczne i gospodarcze.

GOSPODARKA POLSKA NIE DO ZNAŁA SZWANKU.

„Czas“ stwierdza, że niepokoje po lityczne ostatnich miesięcy nie odbij się ujemnie na gospodarce polskiej. Nasz aparat kredytowy jest zdrowy.

Nie prowadziliśmy na szczęście tak jak Niemcy gospodarki wojennej w czasie pokoju, nie pozbyliśmy się wszystkich rezerw, nie żyjemy tak jak Niemcy zastawem przyszłych dochodów. Mamy możliwość otrzymania kapitału z zagranicy. W sumie, choć pracując w mniczej skali, niż Niemcy, posiadamy jednak większe możliwości sfinansowania wojen nych potrzeb gospodarstwa, tym samym jesteśmy w stanie zapewnić gospodarstwu naszemu więcej normalny tok pracy, co jest jednym z elementów naszego poten cjału wojennego.

Investycje zarówno prywatne jak i publiczne nie powinny doznać osta blenia. Normalny tok pracy to hasło chwili.

NIEMCY GDAŃSCY PRZECIWKO HITLEROWCOM.

„ABC“ drukuje ciekawą korespon dencję z Gdańska o nastrojach niemieckiej ludności rdzennej. Jak dale kie są te nastroje od urzędowych wiech osądzi sam czytelnik.

Co przerosłaś zakupił małe (aby je lepiej można było ukryć) flagi pol skie oraz polskie orły. W dnach najwięk szego napięcia kryzysu polsko-niemiec kiego, szczególnie po zdecydowanej od powiedzi Polski na apetyty niemieckie popyt na polskie emblematy wzrósł do takich rozmiarów, że zwróciło to uwagę tajnej policji z Gestapo, która przepro wadza obecnie liczne rewizje u podej rzanych o filipolskie nastroje, poszuku jąc polskich flag i orłów. W ciągu ostat nich kilku nocy aresztowane wielu Niem ców, którzy wywieziono zostali krytymi autami do Prus Wschodnich.

Niemcy gdańscy zupełnie poważnie bez są się z gruntowną zmianą układu sił w Gdańsku i nie tylko że pogodkali się z tym, ale niejedni z nich zmieniły tej pragnie. Dowodem tego są choćby pol skie orły w niemieckich domach okręż nie ukryte, gotowe wszakże, gdy nadej dzie odpowiedni moment, ukazać się i spanować nad miastem.

Niemcy gdańscy nie w ciemną biel. Wiedzą doskonale, że w Niemczech będą głodowali, a przy Polsce zara biali.

Tajemnica Litwinowa

Rewolucjonista, dyrektor fabryki, przemysłnik broni i sowiecki minister spraw zagranicznych

LITWINOW

Po dziewięciu latach nominalne go a po jedenastu faktycznego spraw owania urzędu ludowego komisarza dla spraw zagranicznych, Maksym Maksymowicz Litwinow odszedł nagle w cień. Ten błyskotliwy i blysz czący przez wiele lat dyplomata, któ rego nazwisko wiązało się ściśle nie tylko z wystąpieniami Sowieców na arenie międzynarodowej, ale także z różnymi pociągnięciami i gierkami międzynarodowymi, nagle przestał być czynnikiem aktywnym. Jego dyn misja, jaka wedle oficjalnego koinu nikatu sowieckiego nastąpiła na jego własne żądanie, podzielała w kołach politycznych Europy jak niespodzian ka wielkiego stylu.

Bo przecież zdawało się, że Mak sym Maksymowicz Litwinow, który przetrwał różne burze i zawieruchy so wieckie, który ostał się w okresie osła wionych czystek i procesów, jest dla Sowieców mężem dużej wartości, którego nie pozbywa się tak z dnia na dzień.

„Skończył się“ Maksym Maksymo wicz Litwinow, jak skończyło się przed nim wielu sowieckich dygni tarzy. Kończy się wraz z nim w Euro pie koncepcja polityczna, określan a nazwą kolektywnego bezpieczeństwa. Teza kolektywu poczyna coraz bar dziej kruszeć w Sowieciach i ulegać różnym interpretacjom — gnie się też, łamie i zmienia do gruntu pogląd na zagadnienia międzynarodowe, określo ny przymiotnikiem ze słownictwa sowieckiego wziętym i do niedawna tak gorliwie przez dyplomację sowiec ką broniony.

Była jeszcze niedawno moda, wy wodząca swój ród z koncepcji Ligi Narodów, uważająca, że kwestie międ zynarodowe da się załatwić bez względu na ich charakter pewną zbio rową formą i pewnymi ogólnymi ra mami. Zdawało się przedstawicielom tej tezy, że można różnorodnie, pełne sprzeczności zagadnienia wyłaniające się na ile współzycia narodów, nor mować wedle pewnej ustalonej dok tryny.

Życie idące ciągle naprzód znie wałało do rewizji takiego poglądu i w konsekwencji doprowadziło do tego, że — jak to powiedział ostatnio ster nik polskiej polityki zagranicznej — stosunki między poszczególnymi pa ństwami nabrały bardziej indywidual nego charakteru, bardziej własnego oblicza. Normy ogólne, tak bardzo bronione przez reprezentantów pew nej doktryny międzynarodowej, osła bły znacznie.

Używając znowu określenia min. Becka powiemy, że państwa poczęły ze sobą rozmawiać coraz to bardziej bezpośrednio, z pominięciem różnych zbiorowych instytucji międzynaro dowych.

Nadchodził zmierzch pewnej dok tryny, a tym samym nieuchronnie zbliżała się konieczność odejścia w cień jej gorliwych reprezentantów, względnie tych, którzy do nowych zja wisk i do nowych metod działania nie umieli czy nie chcieli się przysto sować. Jednym z nich i to może naj wybitniejszym był właśnie b. komi sarz ludowy dla spraw zagranicznych Rosji Sowieckiej Maksym Maksymo wicz Litwinow.

Litwinow to postać może najbar dziej ciekawa spośród wszystkich a wanturczych typów, jakie na przełomie XIX i XX wieku wypływały na arenie polityki międzynarodowej. Na tej arenie b. sternik sowieck. polityki zagranicznej stawał bardzo wcześniej

swe kroki, działając na różnych od cinkach i różnymi metodami.

Życie tego polityka, który symbo lizował Sowieci wobec państw zagra nicznych jest osłonięte tajemnicą. Cała jego działalność od lat młodzień czych, aż do chwili ostatnich jest osło nięta mrokiem. Wystarczy powie dzieć, że w ciągu swego życia zmie niał swe nazwisko kilkadziesiąt razy, jak również zmieniał swą przynależ ność państwową. W historii rewolucji bolszewickiej wypływał raz jako Pin kelstein, potem znowu jako Mejer Wallach, potem Felix Papasza, Lud wik Wilhelmowicz Nitz, Gustaw Graff, Luwinier, Abraham Borrisuk, Diechtariak, Poltański, Maksym Mak symowicz Litwinow itd. itd. Wymie niamy tylko najważniejsze kryptoni my tego wybitnego rewolucyjnego działacza.

Rabka tajemnicy w sprawie jego życia uchyliły przed trzema laty z racji 60-tych jego urodzin liczne arty kuły i rozprawy biograficzne wydane o nim w Sowieciach. Sławiono go wówczas w sowieckiej prasie i na licznych czerwonych akademiach w sposób nie bywały. Święcił w lipcu 1938 r. wielki triumf w bolszewii i był stawiany obok Stalina, jako wzór niezłomnego bojowca idei bolszewickiej. Udekor o go najwyższym sowieckim od znaczeniem, a mianowicie orderem Lenina.

Sławił go historyk sowiecki Pos ner, pisał o nim panegiriki jego za stępca w urzędzie Stomonjakow, nie szczędził mu słów uznania Gubel man-Jarostawski, pisał na jego cześć heroiczną dytyrambą Radek-Sobel sohn.

Równocześnie zajęły się dodatnią oceną jego pracy lewicowe pisma Eu ropy i Ameryki. Na półkach księgar skich pojawiły się biografie Litwino wa, publikowane w różnych językach. Popularyzowano jego postać rozliczni mi zdjęciami fotograficznymi, umiesz czonymi w prasie całego świata. Sta rano się dotrzeć do wszystkich źródeł, które mogłyby bliżej określić chara kter człowieka, grającego dużą rolę w polityce międzynarodowej.

Dowiedziano się, że w San Fran cisco żyje jego brat, posiadający nie duży warsztat dla odświeżania gar

deroby męskiej, a nazywający się Poliański. Zrobiono z tym bratem nie jeden wywiad i dowiedziano się, że właśnie nazwiskiem Poliański posłu giwał się Litwinow w swej pracy re wolucyjnej. Odnaleziono jeszcze drugo go rzekomego jego brata, białostoc kiego rabina Jankla Wallacha, który oświadczył, iż rodzina Litwinowa po służywała się nazwiskiem Wallach, a sam Litwinow miał na imię Meier. Odnaleziono również w Polsce jego siostrę Finkelstein. Przypomniano sobie bardzo niemilą aferę brata Litwi nowa Leona, który jako członek so wieckiego poselstwa oraz sowieckiej misji handlowej w Paryżu, dopuścił się pospolitego fałszerstwa weksli i za to przestępstwo aresztowano go w Pa ryżu.

Przypomniano z racji ukończenia przez Litwinowa lat sześćdziesięciu różne sprawy.

Dowiedzieliśmy się, że wielki dy plomata sowiecki urodził się 17 lipca 1876 . w Białymstoku. Rodzina była średnio-zamożna, a ojciec trudnił się handlem, przyczem nie wiadomo, w jakim charakterze stykał się z kołami rewolucjonistów rosyjskich i za te kon takty był nawet karany administracyj nie

Kariere rewolucjonisty rozpoczy na Litwinow dość wcześnie. Wchodził w kontakt z socjalistami rosyjskimi w Kijowie, ale wkrótce wskutek ko nieczności odbycia służby wojsko wej kontakt ten traci. Dopiero po wyj ściu z wojska podejmuje pierwsze kro ki rewolucjonisty najpierw w Czerni chowie, a potem w Kijowie, gdzie w roku 1900 kieruje zakonspirowaną drukarnią, redaguje rewolucyjne pro klamacje i kolportuje je na Ukrainie.

W roku 1901 zostaje aresztowany i w więzieniu spotyka się z później szymi luminarzami bolszewizmu Ro senfeld-Kamieniewem i Apfelbaum-Zinowiewem. Skazano go na 5-letnie zesłanie na Syberię. W rok później udało mu się uciec z kilku innymi towarzyszami. Zagranicą, dokąd udał się po ucieczce, poznaje Lenina i staje się jego gorącym stronnikiem. Nie więc dziwnego, że w roku 1903, kiedy doszło w szeregach rosyjskiej social-demokracji do rozłamu, Litwinow jest

przy boku Lenina i zostaje bolszewi kiem.

Za fałszywym paszportem wraca do Białegostoku, gdzie rodzina podej muje strania o amnestię dla niego. Amnestię tę otrzymuje.

Zaopatrzony w legitymację zno szącą wyrok na niego, wyjeżdża do Kijowa, gdzie wkrótce otrzymuje... wysoko płatne stanowisko dyrektora spółki cukrowniczej. Na tym stanowi sku utrzymuje dalej kontakt z socja listami, wspierając akcję wywrotową pieniędzmi. Jego biuro dyrekcyjne przenosi się w instytut propagandy bolszewizmu. Aresztowano go. Zdołał jednak zbiec ponownie. Ukrywa się w Petersburgu, gdzie w r. 1905 wraz z Leninem i Maksymem Gorkim reda guje konspiracyjny organ bolszewi ki „Nowaja Żiżn“.

W tym czasie wypływa po raz pierw szy na szeroką międzynarodową arenę w charakterze przemysłnika broni w wielkim stylu.

Pod różnymi nazwiskami i legity mując się rozmaitymi paszportami, ob jeżdża ważne europejskie fabryki bro ni, tudzież zwiędza porty europejskie, podając się raz za kupca belgijskiego, to znowu za oficera Ekwadoru, wzglę dnie Boliwii, udaje w Bułgarii organa zatora powstania przeciw Turkom, stara się okpić bułgarskiego ministra wojny Sawowa, podając się za dostaw cę broni dla buntujących się przeciw Turkom szczeptów ormiańskich.

Za pośrednictwem hamburskiej fir my Franke kupuje znaczny zapas bro ni, złożony z karabinów maszyno wych, karabinów i pistoletów Mause ra, a następnie skierowuje cały trans port na niedużą wyspękę Nargó leżą cą w zatoce Fińskiej. Statek wiozący broń uległ rozbiciu.

Litwinow nie traci nadziei i za kupuje nowy transport, który wysyła drogą przez Morze Śródziemne na Mo rze Czarne w stronę Kaukazu. Tym razem przesyła idzie na specjalnym jachcie zakupionym w Grecji. I ten jacht, podobnie jak poprzedni statek, ulega awarii u wybrzeży rumuńskich. Marynarze bojąc się odpowiedzialno ści, zbiegli, a broń zabrali Rumuni.

Litwinow, który w tym czasie ba wił w Sofii, wyjeżdża do Paryża. W dwa lata później stał się bohaterem sensacyjnej afery. Oto w lipcu 1907 r. Stalin zorganizował w Tyflisie zbroj ny napad na transport 250.000 rubli. Napadu dokonano w jasny dzień, w najbardziej ożywionym punkcie Tyf lisa. Od wybuchu bomb zginęło wów czas 35 osób, przeważnie kobiet i ma łych dzieci, a ponad 100 zostało ciężej lub lżej rannych. Władze nie zdołały uchwycić rewolucjonistów.

Dopiero w styczniu 1908 r. francu ska policja, posiadająca przesłany jej przez władze rosyjskie odpisy nume rów zrabowanych 500-rublowek, zdo lała aresztować osobnika, usiłującego zmienić pewną ilość tych banknotów. Aresztowany oświadczył najpierw, że nazywa się Diechtariak, potem Abra ham Borissuk, a wreszcie Maier Wal lach. Wówczas to Litwinow zostawił we Francji w urzędzie policyjnym od ciski swych palców. Nie wiemy jak długo przebywał w więzieniu. Wpły wa wreszcie w Anglii, gdzie żeni się wcale bogato z Ivy Low i po dłuż szych staraniach naturalizuje się.

Korzystając z paszportu obywatel

(Dokończenie na str. 5)

Pierwsze 100 tysięcy

Zaraz w pierwszym dniu ciągnięcia czwartej klasy czterdziestej czwartej Loterii Klasowej padła na Nr 742 jedna z wielkich wygranych — mianowicie sto tysięcy złotych. Cztery „piątki“ tego numeru znalazły się w rękach mieszkańców stolicy, właścicielem zaś ostatnio jest

p. Józef Denis, szewc z zawodu, zamieszkały w Zamościu, przy ulicy Okrzei. Wygrana zamierza p. Denis poświęcić na cele budowlane.

Właścicielką innej „piątki“ jest war szawianka

p. Irena Tomczakowa, biuralistka. Pani T. zamierza przede wszystkim wyjechać na kura cję, czego nie byłaby w stanie zrobić, gdyby nie wygrana.

W kole, prócz miliona, który wylos owany będzie w dniu 28 bm., pozostają jesz cze dwie wygrane po sto tysięcy, pięć po siedemdziesiąt pięć tysięcy, dziesięć po pięć dziesiąt tysięcy złotych i wiele innych.

Czy zbliżenie japońsko - angielskie?

Minister spraw zagr. lord Halifax był wczoraj podejmowany obiadem przez ambasadora japońskiego w Londynie Szigemitsu. W obiedzie wzięli udział wiceminister spraw za granicznych Butler, ambasador fran cuski Corbin, posłowie Danii i Hol landii, b. ambasador angielski w To kio — sir Robert Lindley i konsul generalny Stanów Zjednoczonych w Londynie.

W londyńskich kołach politycz nych przywiązują wielką wagę do spotkania lorda Halifaxa z ambas adorem japońskim Szigemitsu i twier dzą, że spotkanie to może mieć duże znaczenie do dalszego ukształtowania się stosunków angielsko - japońskich. Stosunki te weszły w nową fazę w związku z rokowaniami angielsko-sowieckimi.

Należy zaznaczyć, że lord Halifax

przed paru dniami zaprosił do siebie ambasadora — Szigemitsu i odbył z nim dłuższą rozmowę, poddając anali zie całokształt stosunków pomiędzy Londynem a Tokio.

Jak donoszą z kół dobrze poin formowanych lord Halifax zawiado mił przede wszystkim ambasadora o przebiegu i widokach rokowań an gielsko - sowieckich oraz zaznaczył, że rząd angielski pragnie być poinfor mowany o zamiarach rządu japoń skiego.

Ambasador Szigemitsu miał w rozmowie z lordem Halifaxem wyrazić głębokie ubolewanie z powodu polityki angielskiej w Chinach, któ ra popierając rząd Czang Kai Szeka służy w rzeczywistości interesom so wieckim. Następnie ambasador Szi gemitsu wskazał, że w Anglii panują

mylne poglądy na temat paktu prze ciwko Kominternowi. Pakt ten nie jest zwrócony przeciwko rządowi so wieckiemu, lecz ma wyłącznie na celu zwalczanie działalności III międ dzynarodówki.

Ze swej strony lord Halifax wy raził zastrzeżenie w sprawie kroków podjętych przez władze japońskie w Chinach, a przede wszystkim wypo wiedział się przeciwko próbie wpro wadzenia nowej waluty. Zamierzona reforma walutowa może — zdaniem lorda Halifaxa — przynieść wielkie szkody interesom gospodarczym państw obcych. Minister spraw zagr a nicznych Wielkiej Brytanii zazna czył w końcu, że widzi możliwość po lepszenia stosunków angielsko - ja pońskich, o ile Japonia wyjaśni swą politykę, która obecnie jest niejedno krotnie pokryta niłą tajemniczością.

OD 16 KWIETNIA
LETNI ROZKŁAD LOTÓW

WILNO W LICZBACH

W kinach wzrost w teatrach spadek

Ile płacimy za cienie na ekranach

Wilno posiadało w roku 1937 9 kinoteatrów, w których frekwencja wynosiła 2.281.335 osób, a więc 10-krotnie przekroczyła liczbę mieszkańców miasta. Językiem statystyki mówi się, że przeciętna frekwencja roczna jednego mieszkańca wynosi 10,9. W porównaniu z ubiegłymi latami frekwencja ta wzrosła o kilkadziesiąt tysięcy widzów. Naprzykład w roku 1936 wynosiła 1795,540. Był to zresztą najgorszy rok pod tym względem dla kin wileńskich w ciągu ostatniego sześćdziesięciolecia.

Jakiego rodzaju repertuarem raczą kina wileńskie dwumilionową rzeszę swoich widzów? Po odpowiedzi na to bardzo ciekawe pytanie zajrzymy do Rocznika Statystycznego Wilna 1937, który ostatnio wyszedł z druku. Wymowa liczb jest nadzwyczajna.

Przed wszystkim należy zastrzec, że kryteria, którymi posługiwano się przy kwalifikacji i ocenie poziomu poszczególnych filmów, nie jest nam znana. Prawdopodobnie jednak opiera się ona na kwalifikacji odpowiedniego referatu Ministerstwa W. i. i O. P. Każdy bowiem film krajowy czy zagraniczny posiada swoją legitymację, zawierającą wszelkie dane o nim jak metraż, poziom itp. itp.

Oczywiście ocena jakości filmów, dokonywana przez wyżej wspomniany referat nie zawsze może być trafna. Jednakże biorąc rzecz ogólnie, może dać pojęcie o poziomie CALOROCZNEGO REPERTUARU.

Zacznijmy przegląd statystyk. od filmów wytwórni polskich. W roku 1932 kina wileńskie wświetliły 420 filmów produkcji polskiej, w tym było rozrywkowych dobrych — 226, zwykłych — 67 i małowartościowych — 1 (jeden). Do roku 1936 następuje spadek we wszystkich rubrykach statystyki. W r. 1936 filmów polskiej produkcji wyświetlono w Wilnie — 73 w tym rozrywkowych dobrych — 7, zwykłych — 1 i małowartościowych — 26. Spadek liczby i poziomu dla krajowej wytwórczości wprost kompromitujący.

Czy ostatnie lata przyniosły poprawę tej sytuacji? Niestety odpowiedź jest negatywna. Na temat NISKIEGO POZIOMU

filmów, produkowanych w Warszawie przez przygodnych finansistów, pisało się ostatnio bardzo wiele.

Niestety statystyka z roku 1937 nie posiada już rubryk „małowańcowa” — „dobre”. Prawopodobnie „oficjalna” ocena poziomu obrazu została uznana za niezbyt przekonującą, i oteż usunięto je ze statystyki. W roku 1937 wzrasta natomiast gwałtownie liczba filmów produkcji polskiej, wyświetlanych w Wilnie. Mianowicie z 73 w roku 1936 skacze do 715 w r. 1937. Wzrost kolosalny! Cóż na to wpłynęło. Statystyka nie posiada czy tego zjawiska. Wiemy jednak, że były to skutki wprowadzenia ulg podatkowych dla filmów produkcji krajowej. Jak widziimy poskutkowało. Czy wyszło to jednak na korzyść poziomu produkcji krajowej? Nie. Wzrósł popyt, wzrosła podaż jako skutek. Pociągnęło to za sobą jeszcze większy spadek poziomu ogólnej produkcji.

Do roku 1936 ekrany wileńskie były zalewane przez filmy produkcji zagranicznej. W roku 1932 stosunek filmów krajowych do zagranicznych wynosił 1 : 2, w roku zaś 1936 — 1 : 7. Interwencja „podatkowa” uratowała w roku 1937 sytuację produkcji polskiej do stosunku znowu około 1 : 2.

Poziom owoców produkcji zagranicznej, które oglądamy na ekranach, przedstawia się w następujący sposób:

KATASTROFALNIE!

W roku 1932 na 910 filmów zagranicznych rozrywkowych dobrych wyświetlono 515, zwykłych — 162, i małowartościowych — 56; w roku zaś 1936 na 500 — było rozrywkowych dobrych — 34, zwykłych — 22 i małowartościowych — 339. Spadek poziomu uderzający. Zgadza się to z opinią specjalistów o filmie zagranicznym, szczególnie — amerykańskim, który głównie nas obsługuje. Przeżywamy upadek poziomu filmu i to się odbija w kinach wileńskich.

W dziedzinie filmów, kwalifikowanych jako artystyczne, również obserwuje się wzrost liczby filmów z kategorii „zwykłych” i spadek w klasie „wysokiej wartości”.
WPLYWY KASOWE

kin są tajemnicą poszczególnych dyrekcji i na ten temat nie posiadamy statystyki. Licząc jednak bilet wstępu do kina przeciętnie (ostrożnie) po 1 złoty, otrzymamy ładną sumkę ponad 2 miliony złotych. Tyle płaci Wilno rocznie za rozrywkę często wątpliwej wartości w kinach wileńskich.

FREKWENCJA W TEATRACH WILEŃSKICH

jest znacznie mniejsza. W roku 1937 wynosiła w trzech teatrach — Miejskim na Pohulance, Lutni i Letnim — 210 tysięcy osób i w porównaniu z rokiem 1935 i 1936 wykazuje spadek prawie 20-procentowy.

Należy tu dodać, że koniec roku ubiegłego sygnalizował pewną poprawę pod tym względem w teatrach, szczególnie jeżeli chodzi o teatr na Pohulance. (z.)

Hotel EUROPEJSKI
W WILNIE

Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefon w pokojach. Winda osobowa

Z ot „Sokołów” w Wilnie

Odbyła się w Warszawie doroczna Rada Dzielnic Mazowieckiej „Sokoła”, przy uczestnictwie wszystkich okręgów i Gniazd Dzielnic. Rada z entuzjazmem przyjęła wnioski o gotowości oddania się Sokołostwa do dyspozycji Armii w razie konieczności obrony i nieurazsądności granic Polski.

Przyjęto również wnioski o zakupie samolotów „Sokol” dla wojska, oraz o ofiarowaniu części subskrybowanych obligacji i bonów Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej na F. O. N. Zebrani na Radzie delegaci samorzutnie zebrali doraznie 153 zł, które złożono Władzom Sokołom.

Uchwalono poza tym urządzić w dniach 13—15 sierpnia „Zlot Sokołów w Wilnie”, przy czym zlot ten ma również na celu złożenie uroczystego hołdu Matece Boskiej Ostrobramskiej i zawieszenie votum (ryngrafu) dziękczynnego.

Stypendium dla inżyniera na wyjazd do Wyższej Szkoły Spawania w r. rzy

Sp. Akc. Perun ogłasza konkurs na stypendium w sumie zł. 5.000 dla inżyniera z ukończonym Wydz. Inżynierii Lądowej (Budownictwo, Bud. Drog i Mostów) na Politechnice Warszawskiej, Lwowskiej lub Gdańskiej, który pragnąłby odbyć jednoroczne studia w Wyższej Szkole Spawania w Paryżu w roku 1939-40. Wiek do lat 30.

Warunkiem niezbędnym dla otrzymania stypendium jest dobra znajomość języka francuskiego. Stypendium jest bezwzględnie i nie pociąga żadnych zobowiązań; jedynym obowiązkiem stypendysty jest rzetelna praca dla otrzymania dyplomu.

Początek roku szkolnego: 1 listopada, koniec — 30 czerwca. Przed wyjazdem odbycie elementarnego kursu spawania w kraju obowiązkowe.

Inżynierowie, pragnący ubiegać się o to stypendium, proszeni są o zgłoszenie swoich kandydatur pisemnie z życiorysem i szczegółowymi danymi ze studiów i praktyki p. a. Sp. Akc. Perun, Warszawa, Jasna 1, w terminie do 15 czerwca.

Na FON

Na podstawie depezy Komisarza Generalnego Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej Gen Broni Inz. Leona Berbeckiego, Komisarza i at Wojewódzki POP powołania, że wyjednano subskrybęję do 15 maja dla wszystkich rolników również na bonu.

Subskrypcje przyjmuje Państwowy Bank Rolny

W czwartą rocznicę śmierci ś. p. Pierwszego Marszałka Polski J. Piłsudskiego — Uczennice Prywatnej — Żeńskiej Szkoły Zawodowej Stow. „Służba Obywatelska” w Wilnie składają na F. O. N. zł 105 gr 90 (sto pięć zł 90 gr).

Wpłacamy kwotę zł 5 (słownie złotych pięć). — Kwotę tą jako równowartość zwróconego towaru, zgodnie z życzeniem naszego klienta, p. JÓZEFA WIKTORA, prosimy przekazać na F. O. N., ogłaszając powyższe w Wydawnictwie WPanów.

Z poważaniem
Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy
Bracia JABŁKOWSCY
Spółka Akcyjna.

ODEZWA

Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Józefa Piłsudskiego

WARSZAWA, (Pat). Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego wydał następującą odezwę:

„Obywatele, po raz czwarty naród polski obchodzi rocznicę zgonu Józefa Piłsudskiego i w żalobnej zadumie rozpamiętuje trudy jego życia. Dzieła Wielkiego Marszałka, dziś zwłaszcza, gdy stojmy w obliczu wielkich zadań, przemawiają do nas całą polegą swoją wymową, nakazują nam trwać wiernie przy Jego wskazaniach i kroczyć szlakiem przez Niego wykalkulowanym.

Niepowność jutra zawisła nad światem.

Na szalach niewiadomej przyszłości ważą się losy narodów.

Geniusz Piłsudskiego stworzył Polskę mocy i ładu, Polskę, ciszącą się szacunkiem świata, wierną swemu słowu, oddaną sprawie pokoju, ale niezłomną i groźną, gdy w grę wchodzi jej honor, jej sława, jej wolność.

Pamiętajmy, że taką Polskę musimy przekazać pokoleśiom potomnym. Pamiętajmy, iż Wielki Marszałek nasz uczył, że od nas samych lo-

sy nasze zależą, że uzbrojone ramię narodu jest najlepszą przyszłości naszej rękocią.

Pamiętajmy, że Jego wielki duch stoi na straży naszych sumień i naszego działania.

Otoczmy największą troską Jego wiekopomne dzieło: Armię Polską, której sztandary okrył blaskiem nieśmiertelnych zwycięstw, a z której uczynił epokę naszego bytu i tarczę naszej wolności. W Jego spuściznie szukajmy dla siebie nakazów, w Jego czynach podstawy dla czynów, do których wzywa nas chwila dziejowa.

Zespoleni w żalobną rocznicę we wspólnym uczuciu, wszyscy, w myśl Jego wskazań, złożymy z siebie ofiarę, która umie godzić sprzeczności, która jednoczy i łączy, a daje siłę całemu narodowi. Obracajmy tak koło historii, jak tego żądał Józef Piłsudski, by pomnik Jego wielkości i chwały nigdy nie przestawał być chwałą i wielkością Polski.”

Warszawa, na Zamku Królewskim
NACZELNY KOMITET UCZCZENIA
PAMIĘCI MARSZAŁKA
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Obchód dnia Żałoby Narodowej w Wilnie

W czwartą rocznicę zgonu Wielkiego Marszałka, gdy Naród Polski w skupieniu i zjednoczeniu obchodzi dzień Żałoby Narodowej, Wilno i Ziemia Wileńska złożą hołd swemu Największemu Synowi — Wskrzesicielowi Polski u stóp Mauzoleum na Rossie.

Wojewódzki Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie podaje do wiadomości program uroczystości wileńskich: 12-ty maj.

Godz. 10 — Uroczyste Nabożeństwo Żalobne w Kościele Garnizonowym (św. Ignacego). O tejże godzinie odbędą się nabożeństwa w świątyniach innych wyznań.

Od godz. 11 do godz. 17 — Składanie wieńców u stóp Mauzoleum na Rossie przez społeczeństwo, organizacje i młodzież szkolną.

Od godz. 20.30 — Wieczorne uroczystości na Rossie z udziałem wojska, przedstawicieli władz i społeczeństwa.

Na te uroczystości złożą się:

Godz. 20.35 — Apel żalobny.

Godz. 20.44 — Sygnalizacja zbliżającej się cwałem cisyż saramat num na Rossie, na placu Marszałka Józefa Piłsudskiego i w parku Żeligowskiego. Po strzale armatnim usłaje wszelki ruch na drogach i ulicach, zatrzymują się przeczucie, pojazdy, motory i młkną wszystkie dźwięki. W tym samym czasie nastąpi zapalenie ognisk na górze Trzyarżyskiej przez wojsko i na górze Bouffalowej przez harcerzy.

Godz. 20.45—20.48 — Chwila ciszy.

Godz. 20.48—20.50 — Oddanie salutu artyleryjskiego (21 strzałów armatnich). Po salucie artylerii odzywają się dzwony kościelne i syreny fabryczne w ciągu trzech minut. Po salucie artylerii nastąpi odczytanie wyjątków z pism Pierwszego Marszałka, po czym zostaną złożone wieńce u stóp Mauzoleum od Władz, Miasta i Uniwersytetu.

Godz. 21 — Żalobna defilada przed Mauzoleum.

Młodzież szkolna bierze udział w nabożeństwach ze sztandarami w myśl zarządzeń władz szkolnych.

Do sztandarów organizacji społecznych występujących podczas uroczystości żalobnych, należy przypiąć krepę żalobną.

Porirety Marszałka Józefa Piłsu-

skiego winny być w tym dniu przestójte krepą.

Zabawy i inne publiczne imprezy rozrywkowe, jak również muzyka w lokalach publicznych w tym dniu nie będą miały miejsca.

Jakkolwiek dzień 12 maja nie jest woiny od zajęć, to jednak Komitet zwraca się do wszystkich instytucji i zakładów o umożliwienie pracownikom wzięcia udziału w nabożeństwach żalobnych i złożeniu hołdu pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Na zakończenie Komitet przypomina, że dekorowanie gmachów flagami państwowymi, opuszczonymi do połowy masztu i przewiązanymi krepą, winno nastąpić już w dniu 11 maja o godz. 19, zaś zdjęcie w dniu 13 maja o godz. 5 rano.

Na wieczorne uroczystości na Rossie w dniu 12 maja rb. zostały następująco rozplanowane i przydzielone w pobliżu cmentarzyka miejsca dla organizacji, młodzieży i publiczności:

a) dla przedstawicieli władz miejskich na chodniku i w głąb chodnika czoło na wysokości lewego płu. narożnika muru cmentarzyka;

b) w prawo od przedstawicieli władz na trawniku, miejsce dla harcerzy;

c) w lewo od Rady Miejskiej, przed wartownią, miejsce dla Senatu i pp. profesorów U. S. B.

d) na pld. stronie cmentarzyka, na ścieżce prowadzącej do bramy gł. cmentarza cywilnego — miejsce dla Rodziny Wojskowej;

e) na trawniku obok pomnika-kapliczki, w prawo od Rodziny Wojskowej, miejsce dla młodzieży akademickiej;

f) na chodniku naprzeciwko pld. rogu cmentarzyka po drugiej stronie ulicy z prawej strony od ustawionych wojskowych werblistów — miejsce rezerwe dla organizacyji;

g) naprzeciwko płu. rogu cmentarzyka, po drugiej stronie ulicy, na chodniku w lewo od werblistów — miejsce dla Federacyji PZO;

h) w lewo od Federacyji miejsce dla Rodziny Urzędniczej i Policyniej (po drugiej stronie ulicy, naprzeciwko schodków na wartownię);

i) miejsce dla młodzieży szkolnej — na pld. części stoków (wzgórz) na prz. Mauzoleum;

j) miejsce dla publiczności niezorganizowanej w tyle za Federacją u podnóża płu. części stoków (wzgórz) naprzeciwko Mauzoleum.

Zajęcie tych miejsc winno nastąpić do godz. 20.00, młodzież szkolna, akademicka i organizacje społeczne proszone są o przybycie w zwartych szeregach.

Sztandary organizacji, które wezmą udział w apelu żalobnym, będą ustawione na cmentarzyku pod ścianą przy Mauzoleum winny przybyć na Rossę dnia 12 maja do godz. 19 45

Tajemnica Litwinowa

(Dokończenie ze str. 4)

la angielskiego porusza się teraz swobodnie po Europie i jest organizatorem wszystkich konferencji bolszewickich.

Kiedy w roku 1917 wybuchła w Rosji rewolucja, Litwinow przebywał w Anglii, a pierwszy rząd bolszewicki mianuje go swym reprezentantem przy rządzie angielskim. Wtedy to po raz pierwszy ten awanturczyk rewolucjonista przybiera nazwisko Litwinow. W dziesięć miesięcy później w okresie zbrojnej interwencji Ententy w Rosji, zostaje aresztowany i w roku 1919 wymieniony za agenta angielskiego, pracującego w Rosji, Lokharta. Odrazu znajduje się w szeregach bolszewickiej grupy rządzącej. Przejście wo jest posłem Estonii, skąd wraca w r. 1920 na stanowisko zastępcy komisarza dla spraw zagranicznych.

Niema szczęścia do Anglii. W roku 1920 rząd brytyjski zaprotestował przeciw jego przybyciu do Londynu. Również w roku 1924 rząd labourystów nie chce go w granicach Anglii. Kiedy w roku 1927 na konferencji rozbrojeniowej w Genewie usiłował dla swego planu pozyskać Chamberlaina, spotkał się z bardzo zimną odprawą.

Stanowisko komisarza dla spraw zagranicznych otrzymuje faktycznie w roku 1928 latem, kiedy Cziczerin zachorował obłożnie. W styczniu 1930 roku po wycofaniu się Cziczerina z urzędu otrzymuje prowizoryczne stanowisko komisarza ludowego, a wreszcie 21 lipca 1930 r. mianowano go ostatecznie kierownikiem sowickich spraw zagranicznych.

Na tym stanowisku rozwija niezwykle żywą działalność. Widzimy go na konferencjach rozbrojeniowych, odwiedza stolice poszczególnych państw europejskich, umie zadzierżnąć poprawne stosunki z Włochami, zawiera z Polską pakt nieagresji, a

wreszcie przełamuje z pomocą Francji angielską niechęć do siebie i w roku 1934 widzimy go w salach pałacu Ligi Narodów w Genewie.

Na tym jednak nie ogranicza się jego działalność. Usiłuje różnymi sposobami montować przy pomocy placówek sowieckich „fronty ludowe”, wywierac na nie wpływ, a nawet kierować nimi. W szczególności udaje mu się osiągnąć sukces przejściowy w Hiszpanii i dopomóc do powstania „frontu ludowego” we Francji, jak również do zmontowania frontu przeciw Hiszpanii narodowej. Ma szereg sukcesów.

Przychodzi jednak okres załamania. — Czystka rosyjska obejmuje także jego resort, w którym nie brakło licznych dezertersów spośród personelu pracującego zagranicą. Dziesiątko wano mu współpracowników, o których amerykański publicysta i fotoreporter James E. Abbe pisze w swych wspomnieniach „I photograph Russia”, wydanych w Londynie w 1935 r., że wszyscy oni w stosunku do rdzennej ludności rosyjskiej są „zagranicznymi”. Rozstrzelano licznych jego przyjaciół. Litwinow był coraz bardziej osamotniony w kraju i coraz bardziej osamotniony zagranicą, gdzie sprytnie przemycane pod rozmaity postacią hała bolszewickie poczęły się stawać nie nie znaczącym liczmanem.

Po upadku frontu ludowego we Francji, po klęsce krwawego eksperymentu hiszpańskiego, po zmianach w Anglii, nie miał już nic do powiedzenia ani u siebie, ani u innych.

Skończył buziową karierę rewolucjonisty, odchodząc w cień. Trzymał się na stanowisku w ostatnim czasie już tylko legendą i pamięcią faktu, że kiedyś był pomocnikiem Stalina w jego epoce tyfliskiej. — Teraz kończy się wszystko. („I. K. C.”)

Tabela loterii

5 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I i II CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 19621
100.000 zł.: 17876
15.000 zł.: 38511
10.000 zł.: 154418
5.000 zł.: 21861 53010 55263
2.500 zł.: 3687 39875 52329
67003 72656 81907 92777 98807
104833 112227 116259 135367
2.000 zł.: 4983 8193 81994 99880
51235 54504 80583 96323 96936
108112 133081 134119 149324
149864 159150 164730
1.000 zł.: 1043 1288 9674 12742
18721 15981 17744 19919 22571
81197 38391 38574 41320 60373
62914 63070 69110 72773 80477
81471 93666 116474 117585
120018 123761 124995 137548
138603 143783 148770 150668
155977

WYGRANE PO 250 ZŁ.

12 13 363 414 558 59 95 795 818
95 1036 171 201 338 561 634 42 85
871 95 2097 143 77 95 315 50 84
494 725 802 18 954 8050 205 329
690 99 705 811 4021 126 403 90 662
715 806 16 5090 181 367 23 73 637
714 897 6036 180 267 315 57 503 20
90 604 66 721 20 40 811 59 7816
85 456 723 36 65 82 847 900 1 8017
67 63 214 61 307 8 15 79 401 10 661
73 731 835 9153 63 309 415 546 57
667 710 11 822 957 10127 287 833
838 59 927 77 99 11012 125 207 309
478 654 78 721 19 77 884 963 69
12056 284 60 86 371 475 533 99 98
916 78 785 18020 72 131 228 64 842
459 606 7 704 926 50 14001 113 217
20 376 415 523 49 705 31 58 930 43
15006 41 259 77 431 528 756 16014
139 279 485 788 830 76 90 171165 840
49 501 786 920 86 89 54 18017 71
216 847 48 57 620 63 708 44 925 36
91 99 19200 85 301 431 531 758 867
86 20178 315 56 415 60 561 64 636
78 765 918 21206 76 328 68 498 628
932 95 22050 117 44 71 227 39 65 204
48 410 521 645 775 916 55 23116 68
240 85 483 96 566 69 58 954 24028
69 75 141 58 62 307 14 27 45 763
980 74 25079 260 819 49 51 469 638
51 26016 26 178 210 31 26 340 533
43 639 84 705 810 936 27046 235 247
57 364 693 706 21 35 818 51 915
28041 141 79 87 296 387 458 94 643
605 93 722 83 85 903 38 74 29313 16
61 492 88 600 40 59 765 75 805 91
95 983 60 64 30042 68 93 107 65 222
95 329 405 64 561 624 789 86 863
58 929 58 95 31118 24 65 351 99 420
74 521 93 50 787 841 43 904 6 90 32
42042 22 77 86 539 88 627 80 703 32
53 960.

33025 149 83 316 46 428 53 523
745 86 813 970 34137 283 319 510
662 709 828 928 61 78 35017 148 20
400 28 47 73 590 634 889 952
86096 119 258 333 35 504 678 760
999 37055 129 338 468 506 16 645
77 798 830 44 958 38040 155 237
94 327 435 557 648 69 855 924 46
47 89034 82 229 331 416 527 37 55
672 878 904 15 30
40023 78 230 33 41 317 35 429
887 900 94 41027 116 204 5 380 616
63 753 88 819 42090 227 43 77 301
72 769 830 57 947 43157 259 843
509 728 869 44032 405 31 60 68 88

263 460 61 559 663 755 58 82 808 92
947 126025 70 132 68 294 360 559 770
916 127108 63 64 258 337 410 680 822
78 128091 131 59 389 68 432 47 583
644 65 741 859 63 91 869 129049 173
287 803 547 49 608 756 58 950 83
130064 161 416 21 62 560 778 89 909
131049 123 36 48 290 410 621 81 704
30 70 92 811 31 60 61 132078 311 468
86 742 59 69 990 133061 121 89 212
336 71 474 85 555 82 648 701 45 65
982 134029 47 124 87 345 435 551 622
702 73 836 91 926
185298 389 630 60 809 14 22 65 83
916 56 136027 147 56 231 53 409 86
46 588 735 830 41 46 943 47 137046
72 322 507 69 73 88 661 760 887 915
46 138131 39 268 69 488 600 70 30
703 843 941 57 91 139141 60 238 355
47 469 562 80 686 775 833 965 140073
221 854 60 95 488 580 706 864 69 73
141069 146 58 71 806 415 628 52 783
949 142176 253 324 403 88 625 755
806 905 143082 120 365 409 35 510
695 732 98 837 144305 42 542 60 96
145109 85 255 385 417 52 85 670 788
146105 282 303 66 417 773 805 990
147044 107 52 75 82 327 41 51 54 93
434 522 57 669 76 765 93 944 148043
276 422 674 721 809 72 943 149039
131 58 205 350 415 26 514 623 837
150063 120 66 238 42 366 504 628 784
813 74 961 151039 64 107 20 43 205
85 811 18 89 94 451 96 655 811 26
66 152220 23 367 441 54 80 571 90
804 59 73 53088 146 291 341 60 435
47 87 92 682 785 805 963 79 154078
187 417 82 531 55 74 114 810 926
155355 62 96 564 845 991 156217 61
316 84 418 654 810 970 157161 222
327 479 541 74 722 857 954 70 158108
872 490 562 68 91 739 83 827 90 929
67 159090 119 37 210 60 326 539 71
651 764 843 961 160085 216 380 408
36 689 727 72 161010 234 415 657 742
44 91 842 85 162103 98 271 377 420
55 615 795 974 96 163099 873 586
741 802 956 91 164101 83 361 81 438
614 74

III CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.
padła na Nr. 158755.
25.000 zł.: 131643.
15.000 zł.: 119836.
10.000 zł.: 36492 38589 101104
139679.
5.000 zł.: 9465 11542 45952 47628.
2.500 zł.: 1494 30653 67576 77859
7886 84051 89811 113264 114862
119630 164094.
2.000 zł.: 4392 23148 41641 46184
60225 86926 111111 116612 123509
127221 131218.
Po 1.000 złotych: 657 16643
16095 19720 20807 22834 38573 56566
68664 70767 77601 79848 80225 87374
93135 92785 95719 98816 99191 99927
102052 109871 110169 121502 123318
126527 129377 132573 139313 139589
141797 145430 148712 157407 160453
160265

WYGRANE PO 250 ZŁ.

26 60 371 560 84 668 857 940 1164
260 650 818 973 2081 154 226 623
917 8232 58 483 526 75 635 769 4325
533 76 667 858 5204 20 34 76 993 96
789 96 6886 435 560 679 98 850 7101
409 645 854 980 8014 59 107 629 67
86 9295 432 621 987 10648 11119 356
61 78 12433 638 730 13064 211 846
14024 354 516 672 986 15035 640 997
16822 477 82 17076 265 418 20 867
18092 128 308 425 634 891 19037 136
98 325 645 700 958 69 2001 380 481
685 21080 604 64 873 98 22402 66 789
95 861 999 23016 120 214 356 86
334 672 861 76 2475 605 954 82

25724 846 946 26649 941 27225 486
858 67 23073 298 326 53 428 707
29075 176 428 90 824 62 80515 605
804 21 69 31038 364 418 93 534 696
32103 554 91 815 33043 211 765 817
34109 82 94 687 35052 172 579 470
811 36054 74 523 704 37178 372 654
758 38920 65 39092 211 73 338 58 420
352 4008 197 329 44 76 90 409 578
648 725 874 4158 569 623 967 42041
119 476 567 884 974 43449 583 623
814 24072 45204 45 364 87 403 87
515 22 43 778 800 947 46193 429 598
629 739 804 29 47033 784 48530 49456
96

50809 447 655 68 51016 98 218 68
752 52072 268 864 986 53015 402 732
806 92 949 54208 336 570 971 52111
522 45 768 960 56645 67217 388 400
524 809 988 58190 401 692 59111 219
834 55 501 676 728 809 60154 56 248
60 875 941 62 61308 62 527 816 62358
395 805 63453 676 936 64009 132 256
726 877 81 65166 411 66046 336 877
951 67173 227 414 571 851 68094 158
377 646 69322 70778 903 72106 630
94 833 75 912 73009 53 182 257 74204
64 319 51 93 75001 55 528 50 74 832
77 949 76021 78 437 836 77318 696
819 906 78016 22 44 366 655 79273
493 664 81 714 80415 549 842 81448
82097 395 437 635 83023 30 43 287
332 454 63 534 685 782 84223 386 646
94 773 844 50 989 85075 200 82
380 479 86503 80 647 827 87266
340 453 675 817 926 69 88074 157
862 89401 522 736 9253 539 70 917
91134 412 825 48 92409 11 93110
22 40 57 589 688 705 20 35 943 58
94122 65 323 95079 269 72 498 703
56 802 96034 135 697 998 97779 835
98388 482 60 548 950 99014 71
111 268 438 620

100198 404 60 858 86 10110 11
453 102330 833 91 907 103180 86
714 104148 596 885 105316 481 98
831 1061016 36 277 548 53 705 823
96 68 92 98 107188 329 434 108382
529 41 109688 608 49 92 710 78
87 990 110118 843 111544 854
112617 718 948 118251 359 429 734
81 114109 16 807 115231 651 972
116124 521 41 117872 804 25 941
118069 272 548 642 119503 685 752
120093 316 79 419 53 746 932
121117 262 398 540 670 936 122377
123101 379 512 29 63 610 824
124342 63 910 125057 107 12 267
377 126458 83 760 917 29 40 49
127140 412 36 538 71 674 82 715
860 128002 34 336 422 684 777 834
129075 143 476 682 774 902 78 98
130069 89 533 71 672 88 739 131427
90 530 807 132689 496 595 697
838 133135 40 238 97 862 435 54
905 30 134495 873 78 135072 198
382 720 136139 241 789 850 137277
90 521 997 138360 796 919 139037
704 871 140130 71 204 329 447 904
86 141099 360 81 474 802 142130
84 708 143133 701 888 966 82 144126
521 48 967 145018 56 169 814 146391
454 622 861 147141 439 148264
940 67 149000 165 90 310 472 87
516 680 869 150116 334 625 885
151038 87 286 526 695 787 152105
298 958 153443 844 154079 402
652 63 914 155093 160 775 996 156367
612 24 82 756 815 157322 29 881
158152 98 305 950 159027 101 225
537 66 856 160014 648 868 161033
658 78 785 87 162079 153 316 87
425 552 873 904 153118 83 244 446
651 702 164122 408 711

IV CIĄNIENIE WYGRANE PO 250 ZŁ.

10 63 73 405 556 744 63 78 867 983
1725 864 2233 302 572 678 969 3005
358 560 863 65 91 947 4058 109 485
747 881 5241 384 421 75 622 724 50
6038 331 539 624 7496 630 829 76 915
78 8202 59 318 520 696 766 946 9068
340 482 562 10042 214 88 397 570 848

11425 565 847 12067 112 324 772 800
79 968 13291 363 78 474 632 938 14093
106 327 525 89 621 758 824 15069 357
82 717 885 948 15259 523 926 17196
378 93 642 868 942 66 18305 410 704
826 30 19164 74 300 2 18 467 722 68
821 75 20131 364 503 21 21060 117
323 752 22061 125 234 580 641 749 71
81 837 23346 476 504 615 708 48 830
24295 71 371 523 63 696 25200 629 90
872 917 26138 353 54 693 892 27447
65 646 600 42 28204 63 423 586 777
29874 30124 420 741 984 31311 518 22
39 619 720 51 889 32036 319 45 540
655 86 83 33304 49 54 507 9 761 876
34032 402 56 606 943 35082 153 294
392 36254 450 61 877 87505 48 650
989 91 98 38139 245 68 79 328 496 529
627 28 776 39025 143 301 39 81 601
760 854 85 40164 90 203 60 71 598
42061 84 625 930 48054 350 643 44006
55 180 966 45043 341 401 45 70 725
46762 47040 133 202 485 531 48298
688 821 49050 141 278 309 38 447 57
95 887 993 5008 895 586 644 764 888
983 51078 340 409 757 938 52020 35
534 53 720 854 53126 333 91 54222 708
22 909 11 62 55020 163 364 56034 561
879 928 57239 347 60 95 425 35 40 97
58597 680 972 59234 365 587

60004 155 216 365 680 837 61269
588 62150 341 754 865 63077 351 439
890 986 64243 483 903 86 65242 618
28 30 805 66463 571 739 890 957
67081 971 68156 216 368 412 87 545
672 69135 451 782 97 901 17 65 70036
804 872 977 77249 92 471 609 763 828
71212 70 815 622 28 04 862 901 92 88
73638 797 74201 69 514 627 772 97
929 75113 23 354 635 579 974 76079
308 858 962 77000 85 69 348 482 781
871 945 78156 86 267 350 407 505 668
79161 259 982 80455 458 671 89 945
83013 168 341 453 747 87 839 938
82073 341 81 710 83104 871 410 50 90
872 77 845 84268 640 511 85 718 65
74 906 85083 426 48 595 812 988 86391
607 87466 572 949 88010 21 63 134
710 792 879 89240 981 90208 64 537
49 700 821 52 965 75 91305 549 721
92270 482 602 62 93007 96 167 307 83
644 99 841 94148 926 95408 616 855
96059 69 469 74 695 704 896 921 83
56 65 98020 895 851 98039 153 79 216
805 919 33 99307 842 84 944 100307
41 696 791 821 101131 818 418 73 641
102248 56 90 349 526 37 98 103448
839 104325 605 871 89 953 91 105616
126 472 508 711 907 106290 461 562
841 107508 69 964 103782 109005 664
617 730 815 30 982 98

110143 368 485 793 11871 112165
259 832 981 11343 91 522 720 114275
554 66 682 116994 732 118034 47 55 60
765 828 117057 436 661 118074 129 248
768 816 85 119034 58 158 455 579 625
734 879 120429 652 930 121037 60 441
729 97 990 122351 928 128018 536
124264 318 713 125062 148 251 345
691 924 126124 49 71 365 515 618 65
127275 506 856 902 128359 591 878
129006 58 228 534 825 130231 357 403
807 131234 344 758 93 132115 287
349 76 901 133106 492 552 92 689
134203 405 48 935 135419 71 739
136151 83 320 565 84 814 309 187444
962 85 138016 113 76 79 375 729 91
946 139374 993 140085 196 539 141136
204 735 86 874 142148 72 304 29 38
87 454 78 764 143105 329 55 404 42
144417 957 145685 78 753 937 146008
314 734 90 818 137103 31 363 605 62
771 843 976 89 148190 370 84 505 33
43 68 72 98 663 90 979 149043 181 92
849 49 320 664 79 721 150024 223 49
676 739 831 37 55 151374 556 998

KRONIKA

MAJ
12
 Piątek

Dziś: Pankracego
 Jutro: Serwacego

Wschód słońca — g. 3 m. 21
 Zachód słońca — g. 7 m. 09

— posiedzenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 10.V. 1939 r.
 Ciśnienie 766
 Temperatura średnia + 1
 Temperatura najwyższa + 16
 Temperatura najniższa + 2
 Opad —
 Wiatr wschodni
 Tend.: lekki spadek ciśnienia
 Uwagi: Dość pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobromska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbata (Świętojańska 2); Zasławskiego (Nowogródzki 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Pała (Antokolska 42); Szantyna (Legionowa 10); Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— 26-LECIE URUCHOMIENIA WODOCIĄGÓW MIEJSKICH. W maju r. b. upływa 25 lat od chwili uruchomienia wodociągów miejskich. Z tej okazji Wydział Wodociągów i Kanalizacji zamierza wydać broszurkę, w której zostaną omówione wykonane prace i projekty na przyszłość.

— 1650 MASEK PRZECIWDYMOZYCH ZAKUPUJE MAGISTRAT. Zarząd Miejski ukazał zakupić 1650 masek przeciwgazowych, przeznaczonych dla miejskich organów O. P. L. i pracowników biur miejskich.

— MAGISTRAT ZAKUPUJE DRZEWO. RYTY i OBRAZY „GRUPY WILEŃSKIEJ”. Magistrat z wystawionych przez „Grupę Wileńską” dzieł sztuki zakupił szereg drzeworytów oraz obraz Czuryły.

— DARY NA RZECZ MUZEUM MIEJSKIEGO. Do Muzeum Miejskiego w ostatnich dniach przysyłali książki, czasopisma, lub fotografie następujące osoby: ks. dr Aleksander Wójcicki, p. Wiera Karaffa-Korbut i p. Piotr Zyngiel.

— SZKOŁA POWSZECHNA IM HALI NY KACZYŃSKIEJ. Władze miejskie w uznaniu zasług pierwszej kierowniczki specjalnej szkoły publicznej - powszechnej Nr 44 Hali Ny Kaczyńskiej zamierzają nadać tej szkole nazwę Jej imienia.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— KLUB WŁÓCZYGÓW. Z powodu rocznicy śmierci Marszałka Piłsudskiego, zebranie Klubu w piątek dnia 12 maja nie odbędzie się.

— ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU. W sobotę 13 maja r. b. o godz. 17 w lokalu pracowników miejskich Antokol — ul. Kościuszki Nr 14 b. prof. Jan Murzyński wygłosi odczyt na temat: „Trucizny bojowej”. Wstęp wolny. Gdzieś miłe widziani.

NOWOGRODZKA

— O PIĘKNĄ SZATĘ DLA NOWOGRODKA. Zarząd Miejski wezwał wszystkich właścicieli posesji do pomalowania parkanów i domów, do uporządkowania wszelkich urządzeń, szczególnie do zabrakowania podwótki.

Jak słysząc władze administracyjne jak najlepiej popierać zarządzenia Magistratu i zapowiadają wszelkie możliwe rygory.

Termin uporządkowania i zabrakowania podwórki upływa z dniem 1 czerwca br.

— WYBOJE PRZED STACJĄ W NOWO JELNI. Powszechne narzekanie wywołuje fakt, że dojazd dla autobusów przed stacją w Nowojelni jest tak dalece zaniedbany, że koła grzeszą w wybojach, groząc wywróceniem samochodu, nie mówiąc już o wstrząsach i podrzucaniach. Czyżby naprawdę nie ma na to rady?

LIDZKA

— Wizytacja Pastorska Arcybiskupa Wileńskiego. Przez kilka dni na terenie gminy raduńskiej przebywał na wizytacji parafii ks. Arcybiskup Romuald Jałbrzykowski. Arcybiskup rozpoczął wizytację kanoniami czną parafii od 8 m. w Naczy, 9 b. m. w Pielas, następnie Wołdaczki, a potem Raduń, skąd w dniu 10 bm. udał się do Ejszyszek.

— W ROCZNICĘ ŚMIERCI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO. Ze skupieniem i powagą przygotowuje się Lida do żałobnej rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego. 12-go m. o godz. 10 w świątyniach wszystkich wyznań odprawione zostaną nabożeństwa żałobne. O godz. 20 przemaszerują przedstawię wiciele władz, wojska, organizacji i społeczeństwa przed popiersiem Marszałka ustawionym przed gmachem starostwa powiatowego. Godz. 20.20 zbiórka na Zamku do apelu. Godz. 20.43 apel i werble. Godz. 20.48 sygnały do zachowania ciszy. O godz. 21-ej

rozpalenie ogniska i odczytanie wyjątków z pisma Marszałka Piłsudskiego.

— Wznowienie komunikacji autobusowej. Została uruchomiona ponownie komunikacja autobusowa przez Lidzką Siołkę Samochodową na linii Lida — Oszmiana przez Iwje, Dziewieniszki i Sobotniki. Autobus z Lidy odchodzi jeden raz dziennie o godz. 16.30.

— ROK WIEZIENIA ZA KRADZIEŻ KURY. Sąd Grodzki w Lidzie rozpatrywał sprawę Michała Czyżka oraz Edwarda Czyżka, oskarżonych o kradzież kur. Michał Czyżek oskarżony był o kradzież 7 kur w Bancewicach. W wyniku rozprawy Michała Cz. skazano na 1 rok więzienia, Edwarda Czyżka zaś na 10 miesięcy więzienia.

BARANOWICKA

— NOWY PREZES OBWODU ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO NA POW. BARANOWICKI. Dotychczasowy prezes obwodu dr Marian Finto, został zwolniony na własne żądanie z zajmowanego stanowiska przez wodniczącego OZN. obwodu baranowickiego, na jego zaś miejsce Okręg Nowogródzki O. Z. N. powołał dyr. Ubezpieczalni Społecznej, Ignacego Galickiego, dotychczasowego przez wodniczącego oddziału miejskiego O. Z. N. w Baranowiczach.

— STARANIEM ROZGŁOSNI P. R. W BARANOWICZACH, PARK MIEJSKI ZOSTANIE UPORZĄDKOWANY. Park miejski w Baranowiczach, zajmujący przestrzeń około 6 ha lasów iglastych, będący swego rodzaju rezerwatem osobliwości Nowogródzkiej, dopiero w tym roku doczekał się większego zainteresowania ze strony miłośników porządku i piękna. Znaczące ożywienie wniosła do niego już w roku ubiegłym Rozgłosni P. R. w Baranowiczach przez sam fakt wybudowania tam swego studia i masztów antenowych, a następnie przez częściowe oparkanie go i wyłożenie chodników obok Rozgłosni.

Obecnie Rozgłosni Polskiego Radia ma poczynić dalsze inwestycje w parku. Przede wszystkim zostaną założone wzorowe trawniki, uporządkowany zostanie plac tenisowy i przeprowadzi się dalsze oparkanie parku od strony ul. Narutowicza.

— WYCIECZKA NAD ŚWIĘTĄ DO WAŁÓWKI I CZOMBROWA. „Orbis” w Baranowiczach organizuje w dniu 27 maja br. zbiorową wycieczkę autobusami szlakiem Mickiewiczowskim nad Świętą do Wałówki i do historycznego Czombrowa, który według niektórych przypuszczeń posłużył Mickiewiczowi za pierwowzór Soplicowa w „Panu Tadeuszu”.

Tegoż dnia wieczorem Polskie Radio z Baranowicz nada transmisję nabożeństwa majowego z kościoła w Wałowie za Świętą. Wyjazd wycieczki z Baranowicz nastąpi o godz. 14.30.

— DOROCZNY ZJAZD OKRĘGOWY SPOŁDZIELNI „SPOLEM” W BARANOWICZACH. 14 maja 1939 r. w sali szkoły powszechnej Nr 6 przy ul. Kochanowskiego odbędzie się w Baranowiczach doroczny okręgowy zjazd delegatów spółdzielni „Spolem”.

— PŁONA ZABUDOWANIA... W os. Nowa Mysz spalili się w tych dniach zabudowania gospodarze Wróblewskiego Franciszka, wart. 570 zł oraz wszystkie sprzęty domowe wart. 150 zł.

W os. Zapole, gm. stowulickiej spalili się dom mieszkalny z przybudówką i sprzętami gospodarzami Kiernego Aleksandra, wart 787 zł.

WIEŚWIESKA

— WYJASNIENIE. Nie będąc właścicielką 2 kamienic czynszowych a tylko jednej na skutek nieporozumienia odmówiłam złożenia ofiary, sądząc, że jest to znova druga kwesta na F. O. N.

Natomiast pożyczkę subskrybowałam już w wysokości 700 zł.

Rejzla Kaufman.

— POBÓR DO WOJSKA. W Nieświeżu pobór do wojska rocznika 1918, ochotników rocznika 1919, 1920, 1921 oraz starszych, nie posiadających uregulowanego stosunku do służby wojskowej rozpocznie się 30 maja i trwać będzie do 10 czerwca włącznie. Druga część poboru w Kleku od 12 czerwca do 20 czerwca rb.

WOŁOZYŃSKA

— Polamał 70 drzewek. Zatrzymany tam został Alecyonowicz Stanisław, mieszkaniec wsi Lepieszki, gm. Juraciszki, który polamał na drodze z miasteczka do stacji Juraciszki 70 drzewek przydrożnych. Zatrzymany twierdził, że drzewka polamał na skutek namowy osób trzecich. Policja prowadzi dochodzenie.

HOTEL „ST. GEORGES”
 W WILNIE
 Pierwszorzędny — Ceny przystępne
 Telefony w pokojach

Pohulanka będzie grała w „Lutni”

Dodatkowa subwencja Magistratu dla Teatru Miejskiego

Dyrekcja Teatru Miejskiego zamierza kontynuować przedstawienia w okresie letnim w teatrze „Lutnia”. Ze względu na połączone z tym znaczne wydatki, jak to: opłata tenuty dzierżawnej, światła, dodatkowe wyposażenie 4 członków zespołu technicznego teatru „Lutnia”, Magistrat uwzględniąc dotychczasowe pisma Dyrekcji Teatru Miejskiego uchwalił wyasygnować tytułem dodatkowej subwencji na powyższy cel kwotę 1200 złotych plus bezpłatne światło w lokau „Lutni” w okresie letnim.

Dokoła wypadku na Zakrecie

Dozorca parku uniwersyteckiego strzelał w obronie własnej

Donieśliśmy wczoraj, iż przy wejściu do parku na Zakrecie został postrzelony w okolicy klatki piersiowej 20-letni Kazimierz Michałowski (ul. Zaczę 11). Postrzelił go dozorca Stanisław Wasilczyka.

Wasilczyka zatrzymano. Podczas przesłuchania zeznał, że postrzelił Michałowskiego w obronie własnej. Michałowski bowiem przedostał się

na teren parku w towarzystwie 4 pojeźdźców osobniaków, którzy, gdy Wasilczyka zażądał od nich nabycia biletów — zachowali się wobec niego bardzo agresywnie i usiłovali go pobić. Nie mogąc obronić się przed pięcioma napastnikami — strzelił.

Wasilczyka po przesłuchaniu zwolniono. Policja prowadzi dalsze dochodzenie. (C.)

Kurjer Sportowy

Przed meczem piłkarskim Warszawa — Kowno

Jak wiadomo, w niedzielę nadchodzący rozegrany zostanie w stolicy naszej mecz piłkarski Warszawa — Kowno.

Drużyna litewska przybędzie do Warszawy w sobotę o godz. 6.40 rano na dworzec Główny. Kierownikiem drużyny będzie prezes piłkarskiego okręgu kowieńskiego, p. Szerkas. Piłkarzom towarzyszyć będzie nadto p. Hahn, trener reprezentacyjnych piłkarzy litewskich.

Skład drużyny kowieńskiej notujemy:

Skalskis (Jankauskas), Flizius—

Geneziunas, Paberzis — Galwicius — Tezelius, Skeiwickus — Burzynskas — Cenfeldas — Gpiwicius — Beletunas. Rezerwa napadu: Jackawicius, Wierszoas, Pauskas, Nickimius, Kawałianskas.

Na mecz powyższy firma L. Krauz i T. Lempicki w Warszawie o faworalanagrodę przechodnią dla trzykrotnego z rzędu zwycięzcy w meczach Warszawa — Kowno. Nagrodę tę zarząd WOZPN postanowił nazwać imieniem p. dr Rudolfa.

Nagrodą jest żubr (godło Kowna) w brzoje dłuta Magdaleny Gross.

„Ognisko” — WKS Smigły

W najbliższą niedzielę na boisku przy ul. Wierkowskiej odbędzie się jeden z najciekawszych meczów piłkarskich o mistrzostwo Wilna. Na boisku walczyć będą piłkarze Ogniska KPW i WKS Smigły. Więcej szansa zwycięstwa posiadają piłkarze WKS Smigły, ale nie można zgóry przesądzić wyniku, gdyż poziom Ogniska ostatnio znacznie się

podniósł. Mecz rozpocznie się o godz. 16. Drużyny wystąpią w najsilniejszych składach.

Jednocześnie komunikujemy, że kierownictwo sekcji piłki nożnej Ogniska objął p. Pawlak i że treningi piłkarzy Ogniska odbywają się na boisku przy ul. Wierkowskiej w środy i piątki o godz. 16 m. 30.

Przed niedzielnym biegiem

Na odbytym zebraniu organizacyjnym narodowego biegu w dniu 14 maja ustalono, że kierownikiem biegu zostanie kpt. Janusz — Żmudzinski. Natomiast starterem honorowym będzie wielce zasłużony dla lekkiej atletyki mjr. Romiszowski, który przez kilkunastu laty był jednym z najlepszych biegaczy wileńskich na średnich dystansach.

Trasa biegu uległa małym zmianom. Dokładna trasa podana zostanie zawodnikom do wiadomości w dniu biegu. Kierownictwo dokłada wszelkich starań, żeby impreza ta pod względem propagandowym wypadła jak

najlepiej.

Start i meta mieścić się będą na placu im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na placu tym ustawione zostaną namioty dla zawodników, komisji sędziowskiej i dla obsługi technicznej.

Start nastąpi punktualnie o godz. 12.

Po biegu nastąpi uroczyste rozdanie ofiarowanych nagród i dyplomów honorowych. W niedzielnym biegu ogółem startować będzie 60 biegaczy. Wilno wystawia 10 najlepszych zawodników, a prowincja przysłać 50 biegaczy.

Jubileusz „Pogoni” lwowskiej

27, 28 i 29 maja br. odbędą się we Lwowie uroczystości jubileuszowe 25-lecia założonego klubu sportowego na niwie sportu i wychowania fizycznego — twórcy Pogoni.

Ministerstwo Komunikacji, uznając wielkie zasługi tego klubu, udzieliło na zjazd

ten wydatnej zniżki 66-procentowej przy przejazdach ze wszystkich stron Polski do Lwowa i z powrotem.

Poza tym komitet jubileuszowy, na czele którego stanęli: gen. Zulauf i były poseł Fr. Łoziński, uzyskał wydatne zniżki dla uczestników zjazdu w hotelach, restauracjach, teatrach, kinach, muzeach i przy przejazdach tramwajami. Do karty uczestnictwa dołączone będą wolne bilety wstępu na mecze jubileuszowe o puchar prezydenta miasta Lwowa, o który walczyć będą krakowskie drużyny: Cracovia, Wisła, Drohobyci Junak i Drużyna Jubilat.

Karty uczestnictwa w cenie 6 złotych wysłał Komitet Jubileuszowy Pogoni, Lwów ul. Piekarska 1 B.

Ślubowanie olimpijczyków

Przesunęły zostanie termin zaprzysiężenia olimpijczyków wyznaczonych przez Polski Komitet Olimpijski. W całej Polsce olimpijczyki ślubować będą 14 maja, a w Wilnie dopiero 18 maja w dniu otwarcia sezonu sportowego WKS Smigły.

W ramach tego dorocznego święta WKS Smigły odbędzie się piękna ceremonia ślubowania najlepszych sportowców wileńskich. Program uroczystości WKS Smigły podamy niebawem.

Reprezentacja Niemiec na mecz tenisowy z Polską o puchar Davisa

Niemiecki Związek Tenisowy nadesłał do PZLT skład reprezentacji tenisowej Rzeszy na mecz z Polską o puchar Davisa. Mecz ten, jak wiadomo, odbędzie się w Warszawie w dniach 19—21 b. m.

Skład drużyny niemieckiej przedstawia się następująco: Herkel, Menzel, Metaksa, Redl.

Obchód dnia Żałoby Narodowej w Wilnie

(Dok. ze str. 5)

Na cmentarzyk wchodzić tylko chorążowie.

Wszystkie organizacje, dla których są zarezerwowane miejsca, proszone są o przybycie na Rossę do g. 20.00. Przypiecie swoje zgłaszają oficerowi porządkowemu homendy m. Wilna, który wskaże im właściwe miejsce.

RADIO TRANSMITOWAĆ BĘDZIE w dniu 12-go maja:

Godz. 19.00—19.50 — Przemówienie gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego, Przewodniczącego Wydziału Wykonawczego Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 6.30—6.35 — Hejnał z Wieży Kołomyjskiej.

Godz. 9.45—11.00 — W 4 rocznicę zgonu Józefa Piłsudskiego. Transmisja nabożeństwa żałobnego

Godz. 11.00—11.25 — Audycja dla szkół „Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

Godz. 15.00—15.20 — Audycja dla młodzieży p. t. „Spadkobiercy” w opracowaniu Zofii Kossak.

Godz. 17.05—17.25 — „O Józefie Piłsudskim” w opracowaniu B. Micińskiego.

Godz. 18.00—18.20 — „Krypta pod Wieżą Srebrnych Dzwonów” — audycja w oprac. Mieczysława Lisiewicza (z Krakowa).

Godz. 20.20—20.40 — „Ostatnie werble” — J. Maklakiewicza w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej P. R.

Godz. 20.40—21.00 „W Godzinę Śmierci” — 1. Werble (20.40—20.43); 2. Orędzie P. Prezydenta R. P. z 12. 5. 1935 r. (20.45—20.48); 3. Cisza (20.45—20.48); 4. Dzwony (20.48—20.50); 5. Wyjątki z Pisma Józefa Piłsudskiego (20.50—21.00).

Nowi radni

Radni pp. Kazimierz Luboński i inż. Justyn Cywiński złożyli na ręce prezydenta miasta oświadczenie, iż rezygnują ze swych mandatów radzieckich. Magistrat rezygnację tę przyjął do wiadomości.

Na miejsce wyżej wymienionych radnych powołani zostali jako zastępcy: z listy Nr 1 pp. Ludwik Piszczeń i Władysław Prażmowski.

RADIO

RADIO WILEŃSKIE.

PIĄTEK, dnia 12 maja 1939 roku.
 6.30 Hejnał z wieży Katedry Wileńskiej.
 6.35 Muzyka organowa. 7.00 Dziennik por. 7.15 „Z Ziemi Wileńskiej” — suita w opr. T. Szelegowskiego w wyk. Ork. Rozgł. WIL. Chór Miesz. „Echo” i solistów. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 9.00 Przerwa. 9.55 W 4. rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego. Transmisja nabożeństwa żałobnego z Katedry Sw. Jana w Warszawie. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Utwory Chopina w wyk. W. Małcużyńskiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 15.00 Audycja dla młodzieży: „Na warcie”. 15.20 Gra Orkiestra Rozgł. Poznańskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.10 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Koncert solistów. 17.05 „O Józefie Piłsudskim — swoi i obey”. 17.25 Miniatury kwartetowe. 18.00 „Krypta pod Wieżą Srebrnych Dzwonów”. 18.20 Koncert. 19.00 Przemówienie gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego. 19.15 Koncert. 19.50 Reportaż dźwiękowy. 20.10 Dziennik wiecz. 20.20 „Ostatnie werble” — Jana Maklakiewicza. 20.40 „W godzinę śmierci”. 21.00 Requiem — Józefa Kozłowskiego. 22.00 Audycja poetycka. 22.25 Muzyka polska z płyt. 22.55 Chwila Polskiego Białego Krzyża. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakonczenie programu.

RADIO BARANOWICKIE.

PIĄTEK, dnia 12. V. 1939 r.
 6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program. 8.15 Koncert poranny (płyty). 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Koncert popołudniowy (płyty).

SOBOTA, dnia 13. V. 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program. 8.15 Koncert poranny (płyty). 11.25 Muzyka z płyt (z Warszawy). 11.30 Audycja dla poborowych (z Warszawy). 14.00 Muzyka (płyty). 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 popołudniowy (płyty). 18.00 Muzyka (płyty). 20.00 „Audycja dla młodzieży wiejskiej”. 20.10 Wiadomości dla naszej wsi.

Kurs kajakowy

W poniedziałek 15 maja rozpocznie się w Wilnie dawno zapowiadany kurs kajakowy. Kierownikiem kursu będzie trener z Warszawy Holub Antoni.

Otwarcie kursu nastąpi o godz. 16 na przystani Polskiego Zw. Kajakowego przy ul. Brzeg Antokolski 19.

W kursie tym udział wezmą członkowie klubów kajakowych w Wilnie i młodzież szkolna. Kurs trwać będzie do 27 maja.

Na kursie przewidziane są następujące wykłady: nauka wiosłowania sportowego, technika prowadzenia kajaka turystycznego i sportowego, znajomość lodzi i ich budowa i konserwacja, ratownictwo, oraz higiena i opieka lekarska.

Zgłoszenia na kurs przyjmuje p. Rabczenko Mieczysław w Wilnie, ul. Połocka Nr 3—4.

Kapiak Józef (Jur. Warszawa) zdobywa 1 miejsca w wyścigu kolarskim dookoła Śląska, który odbył się 7 maja br.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— Dziś, w piątek dn. 12 maja — teatr niezwykły.
— Jutro, w sobotę dn. 13 bm. o godz. 20 „Rejtan“ z występem Z. Sawana.
— Niedzielną popołudniówką W niedzielę dn. 14 maja o godz. 16 ukaże się po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowym dramata w trzech aktach Kazimierza Brodzińskiego pt. „Rejtan“ z występem Z. Sawana w roli króla Stanisława Augusta. Ceny popularne.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“

— Dziś z powodu żałoby przedstawienie zawieszono.
— Występy Kulczyckiej i Dembowskiego. Jutro ukaże się po raz pierwszy po wznowieniu pełna przepięknych melodii, humoru i dowcipu słynna operetka Abrahama „Bal w Savoyu“ w świeżych dekoracjach i kostiumach.
— Popołudniówka niedzielna w „Lutni“. W niedzielę o godz. 4.15 po południu grana będzie wspaniała operetka P. Abrahama „Wiktoria i jej luzak“ w imponującej obsadzie ról z Kulczycką, Halmirską, Dembowskim, Szczańskim, Chorzewskim i Wyrwicz-Wichrowskim na czele. Ceny niższe.

Giełda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie

z dnia 8 maja 1939 r.

Ceny za towar standardowy lub średnie jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parylet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa.

Żyto I standart	14.75	15.25
„ II	14.25	14.75
Pszonica jara jednolita I st.	21.75	22.25
„ zbierana II	19.75	20.5
Jęczmień I standart	—	—
„ II	17.50	17.75
„ III	17.—	17.50
Owies I	16.—	16.50
„ II	14.25	15.25
Gryka I	21.75	22.25
„ II	21.25	21.75
Mąka żytnia wyciąg. 0—30%	29.75	30.50
„ „ „ 0—55%	26.50	27.—
„ „ „ 0—95%	20.50	21.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%	39.—	40.—
„ „ „ I-A 0—65%	37.75	38.75
„ „ „ II 50—60%	30.—	30.50
„ „ „ III 60—65%	24.25	25.25
„ „ „ III 65—70%	18.—	19.—
„ „ „ pasiewna	14.50	15.—
Mąka ziemniacz. „Superior“	—	—
„ „ „ „Prima“	—	—
Otrąby żytnie przem. stand.	11.75	12.25
„ „ „ „przen. śred. przem. st.“	12.75	13.25
Wyka	19.50	20.50
Łubin niebieski	10.25	10.75
Siemie lniane bez worka	54.—	55.—

Len niestandardowy:

Len trzpany Horodziej	2140.—	2180.—
„ „ „ Wolożyn	1730.—	1770.—
„ „ „ Traby	1730.—	1770.—
„ „ „ Miory	1430.—	1470.—
Len czesany Horodziej	2480.—	2520.—
Rędziel horodziejska	1740.—	1780.—
„ „ „ „grodziejska	1440.—	1580.—
Targaniec moczony	900.—	940.—
„ „ „ Wolożyn	1030.—	1070.—

Numer alst: Km. 263/3 4r.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilejce, rewiru I. Czesław Sztrom, mając kancelarię w Wilejce, ul. 3 Maja 18, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 1 czerwca 1939 r. o godz. 14 w Wilejce, ul. 3 Maja Nr 22 odbędzie się licytacja ruchomości, należące do Nikodema Sołowieja, składających się z domu mieszkalnego parterowego, z balkonem, oszalowanego, krytego gontą o wymiarach 12,80x9,30 mtr., stodoły drewnianej, krytej trzaską o wymiarach 7,15x5 mtr. z przynależnościami, oszacowanych na łączną sumę zł 2.115.

Ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Dnia 6 maja 1939 r.

Czesław Sztrom
Komornik.

Przetarg

Wydział Powiatowy w Nowogródku na dzień 19 maja rb., godz. 12 ogłasza przetarg pisemny ofertowy nieograniczony na roboty zdunskie przy budowie szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w powiecie o kubaturze pieców około 200 m³.

Blizsze wyjaśnienia można otrzymać w Wydziale Powiatowym pok. Nr 16.
Przewodn. Wydz. Pow. w Nowogródku
(—) K. Milewicz.

Wycieczki wiosenne

z nowoczesną ekonomiczną kamerą miniaturową

„Kodak“ Bantam

którą łatwo nabyć, gdyż w zamian za każdy stary aparat „Kodak“ odliczamy zł. 8.— od ceny aparatu Bantam f. 8

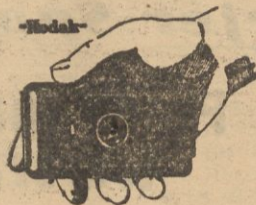
Cena zł. 33.— przy zamianie zł. 25.—

Doskonałe zdjęcia na nowych błonach

Panatomic-X wysokoczułych, o mikroskopijnym ziarnie.

Żądać w fotoskładach.

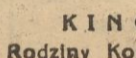
Kodak Sp. z o. o. — Warszawa, plac Napoleona 5

Dziś w dniu 12 maja, jako w rocznicę śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego

kino nieczynne

Jutro PAUL MUNI oraz Miriam Hopkins w rewelacyjnym filmie „Kobieta którą kocham“

KINO Rodziny Kolejowej

Dziś. Film humoru i radości p. t.

ZNICZ „Paryżanka“

w rolach głównych: Daniel Baretux, Douglas Fairbanks jun w wulskiego z Nadprogram: DODATKI. Początek o g. 4-ej, w niedz. i sw. o g. 2-ej.

OGNISKO

Dziś. Wspaniały dramat o miłości i poświęceniu

„Strzelec z Bengali“

W rolach głównych: Sir L. LEY TEMPLE, Victor McLaglen. Nadprogram: UROZMAIŁONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i sw. o 2-ej.

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26. VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dn. 19 maja 1939 r. o godz. 11 w lokalu zobowiązanego w os. Halinówek, celem uregulowania należności Urzędu Skarbowego w Baranowiczach, Tomaszewskiego Stanisława, zam. w os. Halinówek, gm. Poczapów odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

100 paczek jabłek suszonych po 5 kg w każdej, cena szacunkowa 500 zł, 1 szafa do ubrania czczelowa z lustrem, w stanie dobrym — 100 zł, 1 kredens ozdobny w stanie dobrym — 100 zł, 1 biurko dębowe trzyszlufkowe dwuszafkowe — 30 zł, 1 zegar ścienny szafkowy — 40 zł, 1 dywan „kilim“ dobry — 30 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 19 maja 1939 r. od godz. 10 w lokalu zobowiązanego.

Naczelnik Urzędu Skarbowego (podpis nieczytelny).

PRACA

NAUCZYCIELKA-wychowawczyni w średnim wieku poszukuje posady. Francuski praktycznie. — że wyjechać. Oferty: „Kurjer Wileński“ dla A. T.

PANI z pożądej rodziny zajmie się gospodarowaniem u samotnej osoby. Wiadość: Młynowa 7—9.

KRAWCOWA poszukuje pracy w pracowni lub na dom, ul. Meczetowa 2—3.

RÓŻNE

WYNAJEM MOTOCYKLI (setka) 5 ZŁ za naukę jazdy. S. Stankiewicz, Rzeczna 8 m. 3 (Zakret).

Przetarg

Wydział Powiatowy w Nowogródku ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie w stanie surowym budynku szpitala powiatowego w Nowogródku o kubaturze około 15000 m³ z następujących materiałów: tuczni, piasku, żwiru (nieprzesianego), cegły, wapna zalasowanego, cementu; wszelkie pozostałe materiały budowlane dostarcza przedsiębiorca. Słupy kosztorys można otrzymać w Wydziale Powiatowym w pok. Nr 16 za opłatą 5 złotych w godzinach urzędowych od dnia 15 maja, gdzie również można przeglądać projekt.

Oferty powinny być sporządzone zgodnie z postanowieniem Rozp. Rady Ministrów z dnia 29. I. 37 r. o dostawach i robotach (Dz. URP Nr 13/37 r.).

Przy wykonaniu robót obowiązują ogólne warunki budowy, zatwierdzone przez B. Ministerstwo Robót Publicznych z dnia 24 kwietnia 1928 r. L. 1—1067 i uzupełniona rozp. Ministra Rob. Publ. z dnia 28. V. 1929 r. L. 1—1676 ze zmianami i uzupełnieniami Mjn. Rob. Publ. L. P. B. 27/12/32 z dnia 21 czerwca 1932 r. oraz Analizy robót budowlanych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych 1938 r.

Oferty na wykonanie powyższych robót należy składać w pok. Nr 16 Wydziału Powiatowego z dołączeniem dowodu wpłacenia do kasy Wydziału Powiatowego wadium w wysokości 4% sumy oferowanej.

Publiczne otwarcie ofert odbędzie się 23 maja 1939 r., o godzinie 12.

Wydział Powiatowy zastrzega sobie swobodę dowolnego zwiększenia lub zmniejszenia ilości robót ofertowych, wolnego wyboru oferenta, oddania robót kilku oferentom, ewentualnie unieważnienia przetargu częściowo lub w całości.

Przewodn. Wydz. Pow. w Nowogródku
(—) K. Milewicz.

Popierajcie Przemysł Krajowy!

Sygnatura: Km. 670/33.

Obwieszczenie

LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilejce rewiru I. Czesław Sztrom, mając kancelarię w Wilejce, ul. 3 Maja Nr 18 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 czerwca 1939 r. o godz. 10 w Wilejce (w Sądzie Grodzkim) odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużniczki zm. Teresy Cierłowiczowej nieruchomości majątku „Szczarka“, gm. chościefczykiej, pow. wilejskiego, powierzchni około 266 dziesięcin ziemi różnego rodzaju w granicach, opisanych w protokole z dn. 14 lipca 1934 r. Nr Km. 670/33, mającego wywołaną lecz nieuregulowaną księgę hipoteczną — hip. Nr 3933 — znajdującą się w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Okręgowym w Wilnie

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 20 565, cena zaś wywołania wynosi zł 13.710.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 2 056 gr. 50.

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne. o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Wilejce, ul. Dąb-Biernackiego.

W myśl rozp. Ministra Spraw Wewn. z dn. 22. I. 1937 r. D. U. Nr 12, poz. 84 stawaający do przetargu winni przedstawić zezwolenie Urzędu Wojewódzkiego Wileńskiego na prawo kupna powyższej nieruchomości.

Dnia 4 maja 1939 r.

Czesław Sztrom
Komornik Sądowy.

Sygnatura: Km. 824/g/33 r.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilejce rewiru I. Czesław Sztrom, mając kancelarię w Wilejce, ul. 3 Maja Nr 18 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 czerwca 1939 r. o godz. 10 w Wilejce odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużnika Borucha Normana, syna Ieki nieruchomości, mającej założoną księgę hipoteczną przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Nr 14459, składającej się z placu o powierzchni 162 sążni kwadr. z budynkami położonej w Wilejce, przy ulicy Piłsudskiego Nr 78.

Nieruchomość oszacowana została w umowie dłużnika z wierzycielem na sumę dol. 1500 U. S. A., cena zaś wywołania wynosi 1125 dol. (płatnych w złotych polskich).

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 112 dol. 50 cent. (płatnych w złotych polskich).

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne. o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Wilejce, ul. Dąb-Biernackiego.

W myśl rozp. Ministra Spraw Wewn. z dn. 22. I. 1937 r. D. U. Nr 12, poz. 84 stawaający do przetargu winni przedstawić zezwolenie Urzędu Wojewódzkiego Wileńskiego na prawo kupna powyższej nieruchomości.

10 maja 1939 r.

Czesław Sztrom
Komornik Sądowy.

LOKALE

POKÓJ DUŻY z wygodami do wynajęcia — ul. Brzózki 4 m. 2 (Zakret).

HUMOR

Z panią, panno Kunegundo, mógłbym tańczyć w nieskończoność.

usuwa ból, pieczenie, obrzmienie nóg, zmniejsza odciśnięcie, które po tej kapsli doją się usunąć nawet paznokciem. Przepsł użyć na odstawaniu.

drobne OGŁOSZENIE

Wskazanie znalezienie dobrego MIESZKANIA I SŁUŻBY

LEKARZE

DR MED. JANINA Piotrowicz Jurczenkova ordynator szpitala Sawica. Choroby skórne, weneryczne i kobiece ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66. Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA Maria Laknerowa przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—2 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

Kupno i sprzedaż

FULWARK sprzedam ładnie położony w obrębie Wilna 8 ha, las, park, sad, budynki nowe. Kalwaryjska 12 m. 5, godz. 4—6 wiecz.

DLA ZNAWCÓW MOTOCYKLI. Okazyjnie do sprzedania Horky-Dawidson 500 c/c, na gazie, po gruntownym remoncie. Pełne wyposażenie, ekonomiczna, doskonała na boczne drogi. — Dowiedzieć się: — Baranowicz, firma „Karas i Rożnowski“.

SKLEP przy ul. Mickiewicza odstąpił z powodu wyjazdu, adres w Administracji.

DZIAŁKA budowlana na Antokołu (ul. Bystrzycka róg zaul. Bystrzyckiego) 1676 mtr kw. do sprzedania niedrogo. Informacje ul. Zarzeczna 21 m. 7.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Holubowicz — sprawozdania sądowe i reportaże „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszkiś — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylńska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczyński — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Świątek — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogród, Bazylińska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowice, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.

Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Stonim, Stołpce, Szczuczyn, Wolożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50. Na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr., drobne 10 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy (tłusty drukiem) liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłowny. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.